Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Užsieniuose $9.00
Brooklyne $8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ---LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 176 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Rugpjūčio-Aug. 3, 1949 ★ ★ ★ Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

Kriokliai

Blogas Mėnuo
Kuo Labiausiai Rūpintis?
Sako: Sovietai Jau Turį!
Kas Daryti?
Rašo R. MIZARA

Šių metų liepos mėnuo Niūjorko mieste buvo patsai karščiausias, patsai drėgmingiausias, patsai aršiausias nuo to laiko, kai buvo pradėtas oras moksliškai laipsniuoti.

Koks bus rugpiūtis, nieks negali pasakyti, bet tikėkime, kad šis mėnuo bus "žmoniškesnis."

Nežiūrint oro, aišku, gyvenimas eina ir eis savo keliu. Kurie turi darbo, žmonės dirba, bedarbiai nenoriai "ilsisi" ir keikia savo likimą.

Rugpiūčio mėnesį privalome rūpestingai ruoštis rudeniniam sezonui, nes nei nepajusime, kad ruduo mus užgrius.

★ ★ ★

Šiemet dar įvyks vienas didžiulis dienraščio Laisvės naudai piknikas, — philadelphiškis piknikas.

Jis jau netoli — tik už mėnesio.

Padarykime jį didesnį ir pasekmingesnį už bet kurį, ten įvykusį seniau.

★ ★ ★

L. Prūseika Vilnyje rašo:

"Mes mėgstame kalbėti apie viską pasaulyje, bet lyg tyčia vengiame kalbėti, kas mums artimiausia.

"Apie 'Vilnį' mes kalbame tik šėrininkų suvažiavime ir vajaus metu. O kalbėt, diskusuot, planuot privalome per ištisus rundinus metus."

Kas taikoma vilniečiams, tas tinka ir mums, laisviečiams.

★ ★ ★

Klerikalų bendradarbis Paryžiuje, Vyt. Arūnas, rašo:

"Sakoma, jau tikras dalykas, kad sovietai turi atominę bombą..."

Mes nematome nieko sensacingo, jei Tarybų Sąjunga tokią bombą turėtų, — tik klausimas: ar ji jos daug gaminsis?

Tarybiniai mokslininkai juk nėra nei kiek prastesni už amerikinius, — tai pripažįsta patys amerikiečiai mokslininkai.

Prieš trejis metus Molotovas pasakė:

—Mes turėsime atominę bomba ir "dar ką nors daugiau."

Mums atrodo, tačiau, jog Tarybų Sąjungos mokslininkai ir visuomenė ligi šiol mažiau kreipė dėmesio į atominės bombos pasidarymą, o daugiau į pramonės ir žemės ūkio pakėlimą, taipgi į miestų ir sodžių (kolūkių) atstatymą, į žmonių būklės pakėlimą.

★ ★ ★

Anglijos ir Kanados vyriausybės reikalauja, kad Jungtinės Valstijos duotų joms atominės bombos paslaptį, — nes ir jos nori turėti atominę bombą!

O jei Amerika to joms neduos. tai tų kraštų mokslininkai imsis darbo ir patys bombą pasigamins.

Juo greičiau šitos bombos gaminimo paslaptis nebus vienos kurios šalies monopoliu, tuo pasauliui bus sveikiau.

Atsiminkime, tuojau po Hirošimos, daugelis Amerikos pažangių mokslininku sakė: **Amerika privalo duoti atominės energijos "receptą" Tarybų Sąjungai, nes pastaroji visvien ji turės.**

O tuomet, kai kiekviena didesnioji šalis žinos, kaip tą bombą pasigaminti, — **tuomet reikėtų ją uždrausti gaminti, uždrausti naudoti karo metu, panašiai, kaip yra uždraustas vartojimas nuodingųjų dujų ir kitokių žmonių žudymui nukreiptų chemikalų.**

★ ★ ★

Labai svarbu, kad atominė energija būtų naudojama ne bombai gaminti, o pramonei; ne masiniam žmonių žudymui, o žmonių gyvenimo gerinimui.

Įvairūs privatiniai interesai, monopolistai, Amerikoje tam labai priešinasi, bet liaudis anksčiau ar vėliau juos nugalės.

GEN. BRADLEY SIŪLO ĮTRAUKT JANKIUS Į ATLANTO ŠALIŲ ARMIJĄ

Sako, Amerikonų Kariuomenė Vokietijoje Privalo Būti Suderinta Žygiams su Europinių Atlanto Kraštų Armija

Heidelberg, Vokietija. — Jungtinių Valstijų kariuomenė Vokietijoje bus laikoma sudėtine dalim europinių Atlanto pakto kraštų armijos prieš Sovietų Sąjungą, kaip sakė aukštieji karinių Amerikos jėgų vadai.

Generolas Omar Bradley, Jungt. Valstijų armijos štabo galva, pranešė, jog tarsis su kariniais Anglijos, Francijos ir kitų Atlanto šalių vadais, kaip suderinti amerikonų kariuomenę Vokietijoje veiksmams išvien su bendrąja tų šalių armija.

(Trumano valdžia nudavė, kad nereikėsią amerikinės armijos, jeigu kiltų karas su Sovietais; būk užteksią jankių lėktuvų su atominėmis ir kitokiomis bombomis, o armijas pristatysią vakariniai europiečiai. Bet generolas Bradley ir kiti Trumano generolai parodo, kad ir amerikonų armija karui ruošiama.)

Prez. Trumanas Laimina Urminę Atominių Bombų Gamybą

Washington. — Valdinė Atomų Jėgos Komisija pranešė Kongresui, jog per paskutinius šešis mėnesius padaryta daug daugiau ir kur kas smarkesnių bombų, negu bet kada.

Prez. Trumanas savo pareiškime entuziastiškai sveikino urminį atom-bombų gaminimą; sako, būk "tatai stiprina mus kariniai ir tarnauja taikos išlaikymui."

Trumanas pagino ir toliau visu įkarščiu gamint atomų bombas.

Atominė Komisija savo raporte, tarp kitko, teigia, kad naujoji atom-bomba per pusę mylios aplinkui gali tuojau iššudyti beveik visus, kurie nebūtų pasislėpę žemėje arba už storų plieno ar cemento sienų.

Pasak komisijos, taipgi per dvi mylias nuo atom-bombos sprogimo būtų žmonėms klausimas, ar jie žus ar gal kai kurie išliks gyvi.

Trumanas Kartoja, kad Graikų Fašistai Laimį

Washington. — Prezid. Trumanas davė Kongresui raportą apie Graikijos monarcho-fašistų karą prieš partizanus per 8 pirmuosius šių metų mėnesius. Trumanas jau kelintą sykį kartojo, kad monarchistai "laimį."

Jisai sakė, jog dabar partizanai turį 19,830, tai būsią apie 5,000 mažiau, negu pernai.

Kartu prezidentas pranešė, kad per pirmąją šių metų ketvirtį Amerika pristatė Graikijos monarchistam $35,000,000 vertės ginklų ir amunicijos, o nuo 1947 m. vasaros parėmė monarchistus jau 318 milionų dolerių.

Provincetown, Mass. — Prekinis laivas Evertons ūkanoje sudaužė žvejinį laivą Ramoną. 3 žvejai nuskendo. Evertons išgelbėjo 7 kitus.

Kaip Pralobo Clark, Trumano Skiriamas į Aukščiausią Teismą?

New York. — Dienraštis Daily Worker klausia: Kaip andai urmu pralobo general. J. Valst. prokuroras T. Clarkas, kurį prez. Trumanas dabar paskyrė Aukščiausiojo Teismo teisėju vieton mirusiojo pažangaus teisėjo Fr. Murphy'o?

Daily Worker primena tokius faktus:

Kada 1927 metais Clarko advokatūros partneris tapo vyriausiu Texas valstijos prokuroru, tai Clarkas nežinia kaip, bet greitai ir smarkiai praturtėjo. Texas senatas reikalavo, kad Clarkas paaiškintų staigaus pralobimo šaltinius. Clarkas atsisakė.

Todėl valstijos senatas išnešė oficialę papeikimo rezoliuciją Clarkui už slėpimą, iš kur jis taip ūmai praturtėjo.

N. Y. Federacija Atmeta Pažangiųjų Delegatus

Syracuse, N. Y. — New Yorko valstijos Darbo Federacijos vadai atmetė delegatus Duonkepių Unijos 1-jo ir 3-jo skyrių ir Virėjų Unijos 89-jo skyriaus. "Kazioni" vadai pareiškė, jog tie delegatai "komunistai."

Vėliausios Žinios

Frankfurt, Vokietija. — Visi senesnieji kariniai Amerikos lėktuvai Vokietijoje tapo pakeisti naujausiais, greičiausiais rakietiniais (jet) lėktuvais.

Amerikos armijos štabo galva gen. Bradley pareiškė, jog amerikonų kariuomenė Vokietijoje gatavai paruošta karo žygiams.

Berlin. — Garsusis vkiečių rašytojas Thomas Mann, atsilankęs į Sovietų kontroliuojamą rytinę Berlyno dalį, pareiškė, jog Amerika ir Sovietų Sąjunga galėtų taikiai, kaimyniškai gyventi ir bendradarbiauti.

Jisai smerkė šnekas apie "neišvengiamą" karą tarp Jungtinių Valstijų ir Sovietų.

London. — Anglijos valdžia pridėjo dar 2 milionu dolerių Transjordano karaliui prie 18 milionų dol., kuriuos jam pirmiau skyrė.

Transjordanas laikomas pavojingiausiu Izraelio valstybės priešu.

Washington. — Kūdikių paralyžium šiemet susirgo jau virš 8,000 asmenų įvairiose valstijose, tai daug daugiau kaip pernai tuo pačiu laiku.

Nanking, Kinija. — Amerikos ambasadorius Leighton Stuart išlėkė į Washingtoną. Praneš prez. Trumanui apie karo eigą tarp kinų Liaudies Armijos ir Čiango tautininkų.

Hawajų seimelis užgyrė amerikono gubernatoriaus sumanymą perimti prieplaukas į valdžios rankas, nes kitaip valdžia nepajėgia sulaužyti CIO laivakrovių streiko.

Maskva.— Oficialė Sovietų žinių agentūra TASS tvirtina, kad Amerika siekia paversti vakarinę Vokietiją svarbiausia karo baze prieš Sovietų Sąjungą.

Bucharest, Rumunija. — Pranešama, jog rumunų valdžia uždraudė kataliku vienuoliams ir vienuolėms visuomenėje veikti. Rumunijoj yra apie 50 tokių vienuoliškų "zokonų."

Amerikonų Streikas Prieš Vieną Ateivį

Omaha, Nebraska.— 500 čionaitinio plieno fabriko darbininkų sustreikavo todėl, kad buvo darban priimtas ateivis Eugene Stefan, pusbrolis republikono valstijos seimelio atstovo. Streikieriai yra Darbo Federacijos unijos nariai.

Juos prieš ateivi sukurstė federaciniai vadai, protestuodami, kad šiame mieste yra 3,000 amerikonų bedarbių, o kompanija samdo "forinerį".

Kompanija aiškino, kad Eugene Stefan, atvykes Amerikon pirm 6 savaičių, vra puikiai išsilavinęs dailiškiems plieno dirbiniams, ir kito tokio darbininko negalima buvo gauti.

Federacinės unijos vadai su pašaipa atmetė paaiškinimą.

Nuteistas už Kukluksų Sąrašų Slėpimą

Birmingham, Alabama.— Apskrities teisėjas Lewis Bailes neseniai pasiuntė kalėjiman Ku Klux Klano vadą Wm. H. Morrisa už tai, kad Morris atsisakė pristatyti slaptus kukluksų sąrašus ir protokolus.

Morriso advokatas dabar prašė panaikint jam bausmę; tvirtino, kad kukluksų sąrašai buvę išvogti iš jo namų, kuomet Morris buvo areštuotas; todėl negalima jų teismui atnešti. Teisėjas atmetė prašymą.

Alabamos valstijos kukluksų galva Morris laikomas po užstatu iki jo apeliacijos teismo.

Pastaruoju laiku kukluksai budeliškai nuplakė daug negru ir nepatinkamų jiem baltųjų, tarp kurių buvo ir karo veteranų.

TEISĖJAS GRŪMOJA BAUSTI ADVOKATUS, GINANČIUS KOMUNISTŲ PARTIJOS VADUS

New York. — Federalis apskrities teisėjas Haroldas Medina grūmojo įkalinti du komunistų vadų advokatus, Richardą Gladsteiną ir A. J. Issermaną, esą, už "teismo paniekinimą."

Valdžios prokuroras, kvosdamas liudytoją Yolandą Hall'iene, čikagietę komunistę, CIO Auto. Unijos vadovę, reikalavo, kad ji išduotų vardus žmonių, kurie drauge su ja andai buvo mokytojai Komunistų Partijos mokyklos Chicagoje.

Yolanda atsisakė išduoti persekiotojams tuos komunistus. Kuomet valdžios prokuroras vis mėgino priversti ją šnipauti, advokatai Gladsteinas ir Issermanas užprotestavo.

Teisėjas Medina piktai užreiškė:

— Jūs paniekinate teismą, nes aš esu užgynęs protestais ar klausimais pertraukinėti prokurorų kvotimus. Už tai jūs galėsite būti nubausti, jei ne dabar, tai po šio teismo pabaigos.

Teisėjas pašaukė teismo maršalką, kad sustabdytų Gladsteino kalbą ir verstinai pasodintų jį.

KINŲ LIAUDIES ARMIJA TIKISI ŠIEMET VISĄ KINIJĄ LAIMĖTI

Šanghajaus Darbininkai, Studentai, Aktoriai ir net Biznieriai Entuziastiškai Remia Liaudies Kariuomenę

Šanghai, Kinija. — Liaudies vyriausybė pirmadienį oficialiai minėjo pirmąją kinų Raudonosios Armijos dieną.

Generolas Čen Yi, liaudininkų - komunistų komandierius Šanghajaus srityje pareiškė:

— Tikiuosi, kad Liaudies Armija jau šiemet išlaisvins visą Kiniją nuo tautininkų. Karinė kova greitai bus baigta ir netrukus prasidės platusis darbas ūkiui-pramonei atkurti ir pakelti ištisoje šalyje.

Gerbdami Raudonosios Armijos šventę, iškilmingai paradavo darbininkai, studentai ir aktoriai.

Aktorės ir studentai rinko dovanėles Liaudies Armijai, vedančiai ofensyvą prieš Čiang Kai-šeko tautininkus. Studentai gatvėse net čeverykus valė praeiviams ir atidavė uždarbį kareiviams fronte.

Auksoriai sudėjo 8 svarus aukso dovanų kariuomenei.

Liaudies Armija Kirto Naujus Smūgius Čiango Tautininkams

Šanghai, Kinija. —Čiang Kai-šeko tautininkai pranešė, jog kinų komunistai-liaudininkai pasmarkino žygius, kuriais jie siekia apsupti Kantoną ir Čungkingą. Komunistų kariuomenė tuo pačiu laiku įsiveržė į Kansu provinciją, šiaurvakarinėje Kinijoje.

(Kantonas yra dabartinė tautininkų "sostinė"; Čungkingas buvo laikinė Kinijos sostinė pastarojo pasaulinio karo metu.)

Čiang Kai-šeko pavaduotojas Li Tsung-jenas, nusigandęs Liaudies Armijos laimėjimų, sušaukė naują savo ministrų ir generolų pasitarimą.

United Press praneša didelius liaudininkų laimėjimus šiaurvakarinėje Kinijos dalyje, kur jie, be kitko, užėmė Čingčuan miestą.

Žygiais link pietų Liaudies Armija artėja prie Kanhsieno, svarbios tautininkų lėktuvų stovyklos, 200 mylių į šiaurę nuo Kantono.

Komunistai - liaudininkai atakuoja tautininkus prie geležinkelio į pietus nuo Čučovo ir Hengjango apylinkėje.

600,000 Pensijinių Bedarbių N. Y., bet tai "Niekis" Gub. Dewey'ui

Syracuse, N. Y. — New Yorko valstijos Darbo Federacijos suvažiavimas pakvietė kalbėti ir republikoną gubernatorių Tomą Dewey. Prisiminęs apie didėjantį nedarbą, Dewey "pūtė ir šaltai ir šiltai."

Dabar 600,000 bedarbių N. Y. valstijoje ima valdines nedarbo pensijas, tai daugiau, negu bet kada, sakė Dewey, nutylėdamas, jog yra dar šimtai tūkstančių bedarbių, kurie išbaigė pensijas arba neturėjo teisės jas gauti.

Antra vertus, Dewey keistai nušnekėjo, būk šiandien New Yorko valstijoje daugiau žmonių turį darbus, negu pernai pavasarį. Jis pranašavo, kad "atoslūgis greit praeisiąs" ir vėl darbai padaugėsią. Kartu Dewey gyrėsi įsteigęs tam tikrą komisiją su Edwardu Corsi pryšakyje bedarbių pašalpoms tvarkyti.

Ta komisija tik trukdo ir kapoja paramą bedarbiams.

INDIJOS SOCIALISTAI SMERKIA NEHRU

New Delhi, Indija. —Indijos Socialistų Partijos pirmininkas Jai Prakš Narain smerkė premjero Nehru valdžią už pilietinių laisvių naikinimą.

Mainierių Fondo Globėjai Ima $35,000 Algas iš Jo

Washington. — Republikonas senatorius Styles Bridges ir angliaksyklų savininkas Ezra Van Horn ima po $35,000 algos per metus iš Mainierių Unijos gerovės ir sveikatos apdraudos fondo, kaipo to fondo globėjai. Tatai patyrė Senato komisija bankiniais-piniginiais reikalais.

Trečias globėjas yra John L. Lewis, Mainieriu Unijos pirmininkas, bet jis neima algos už to fondo globojimą.

Senatoriai Klausia Clarką Apie Mundto Bilių

Washington. — Senato teisių komitetas kreipėsi į generalį Jungt. Valstijų prokurorą Tomą Clarką, ar Mundto bilius prieš Komunistų Partiją ir kitas kairiųjų organizacijas sutiktų su šalies Konstitucija. Jeigu jis aiškiai laužytų konstituciją, tai Mundtas ieškotų naujų šuntakių, tikėdamasis ją apeiti.

Paryžius. — Otto Abetz, karo metu buves Vokietijos ambasadorius Francijai, tapo nuteistas 20 metų kalėti kaip karinis kriminalistas.

ORAS. — Niauku, lietus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. -:- Tel. STagg 2-3878

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Brooklyn, N. Y. per 6 months	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Žmonių Judėjimas Prieš Paskyrimą Clark'o Teisėju

Visoje šalyje pažangiojoje visuomenėje kyla protesto balsai prieš prezidento Trumano paskyrimą Tom Clark'o aukščiausiojo šalies teismo teisėju vieton mirusiojo Frank Murphio.

Norint, kad Clark'as būtų tai vietai **neužgirtas,** visuomenė privalo siųsti savo protestus pirmiausiai senato Juridiniam Komitetui **(Senate Judiciary Committee, Washington, D. C.).**

Tuojau po teisėjo Murphio mirties, daugelis žmonių manė, kad prezidentas Trumanas jo vieton paskirs kitą pažangesnį asmenį, stojantį už velionio Roosevelto Naująją Dalybą, už josios palikimą, — panašų asmenį, kokiu buvo Murphy.

Kita dalis visuomenės reikalavo, kad prezidentas mirusiojo Murphio vieton paskirtų negrą advokatą aukščiausiojo teismo nariu.

Turime atsiminti, jog Jungtinėse Valstijose yra apie 14,000,000 negrų, šio krašto piliečių. Jie yra persekiojami, linčiuojami, puolami, kai kur tiesiog žmonėmis nelaikomi. Jeigu aukščiausiame šalies teisme būtų vienas negras, aišku, tai prisidėtų prie gynimo negrų gyvybinių reikalų; tai patvirtintų Amerikos žmonių judėjimą už iškovojimą negrams lygių teisių, už suretinimą (jei visiškai nepanaikinimą) linčiavimo, ir t.t. Negrų advokatų — žymių advokatų, — Amerikoje yra užtenkamai ir prezidentas, aišku, lengvai galėjo iš jų vieną pasirinkti.

Bet prezidento žygis nuvylė, visus: tuos, kurie tikėjosi, kad jis Murphio vieton paskirs pažangų žmogų, ir tuos, kurie siūlė jam, kad jis paskirtų negrą.

Tarytum tyčia, kad užduoti didesnį smūgį visai pažangiajai visuomenei, kad pasityčioti iš jos, prezidentas Trumanas paskyrė teisėju Tom Clarką, ligi šiol einantį justicijos sekretoriaus (prokuroro) pareigas, o jo vieton prezidentas paskyrė demokratų partijos pirmininką, senatorių J. Howard McGrath.

Visa tai sužadino pažangiuosius visuomeninink us ir progresyves organizacijas.

Be kitų žymių amerikiečių, užprotestavo tokie vyrai, kaip Henry A. Wallace, kongresmanas Marcantonio, Albert E. Fitzgerald, ir kiti.

Kiekvienas jų nurodė, jog Tom Clark'as ligi šiol buvo pats blogiausias šalies prokuroras nuo Palmerio laikų! Jis persekioja, puola kiekvieną pažangesnį žmogų; jis paskelbė visą eilę pažangesniųjų organizacijų "subversyvėmis", — jis paskelbė ne dėl to, kad jos būtų kuo nors mūsų kraštui nusidėjusios, kad jos būtų atlikusios bent kokį "subversyvų" žygį, bet dėl to, kad jos nepatinka reakcinei Clarko politikai.

Clarkas pradėjo mėtyti iš darbų, valdinių darbų, tarnautojus, daugiausiai negrus ir žydų kilmės žmones, bet nemažai išmėtė ir "tikrų amerikiečių" tik dėl to, kad jie galvojo kitaip, negu Clarkas norėjo.

Clarkas pradėjo masinius puolimus prieš nepiliečius; juos areštuoja, kalina, persekioja.

Clarkas laužo pagrindinius Jungtinių Valstijų konstitucijos dėsnius, o prezidentas Trumanas skiria jį aukščiausiojin šalies teisman konstitucijai ginti!

Clarkas pradėjo plačiu baru "gaudyti raganas", — jis pradėjo suklastuota bylą prieš Jungtinių Valstijų Komunistų Partiją, jos vadovus, šiuo metu teisiamus federaliniame teisme New Yorke. Tai pirmas kartas Amerikos istorijoje yra teisiama politinė partija!

Šituos ir jiems panašius kaltinimus visuomenininkai ir pažangiosios organizacijos išstatė prieš Clarką.

Ilgą ir tvirtą pareiškimą padarė Civilinėms Teisėms Ginti Kongresas.

"Prezidento Trumano paskyrimas generalinio prokuroro Clarko aukščiausiojo teismo teisėju nustatys tą teismą prieš Teisių Bilių, prieš 14-tą ir 15-tą mūsų Konstitucijos pataisymus, prieš negrus ir prieš Amerikos darbininkus," sakė kongresmanas Marcantonio.

Kaip nurodėme, visi, padariusieji protestus prieš šį nepageidaujamą paskyrimą, ragino žmones ir organizacijas siųsti savo protestus, — telegramomis bei laiškais, — senato Juridiniam Komitetui, reikalaujant, kad senatas Clarko teisėju neužgirtų.

Net ir New Yorko republikonų organas, Herald Tribune, reiškia nepasitenkinimo šituo prezidento paskyrimu!

Jeigu iškils tvirtesnis žmonių balsas, jeigu žmonės griežtai šiam paskyrimui priešinsis, tai turės į tai atsižvelgti ir senatas, ir jis neužgirs Clark'o teisėju!

Vaikų Paralyžius

Šią vasarą Amerikoje pradėjo smarkiai siautėti vaikų paralyžiaus epidemija. Jinai ypačiai labai smarkiai siautėja mūsų didmiestyje, New Yorke.

New Yorke, šiuos žodžius rašant, jau yra paliesta arti 400 asmenų — daugiausiai jaunamečių. Menama, kad per rugpjūčio ir rugsėjo mėnesius ši epedimija dar labiau prasiplės.

Vaiku paralyžius — baisi liga, ligi šiol suteriojusi daugybę žmonių. Atsiminkime, jog prezidentas Rooseveltas taipgi yra buvęs tos ligos užgultas ir ji paliko jam savo baisią žymę visam amžiui.

Dar ir ligi šiol, deja, nieks tikrai negali pasakyti, kaip, kokiu būdu ši liga žmones užpuola, kaip nuo jos išsisaugoti ir, susirgus, kaip pasekmingai ligonį išgydyti.

Leidžiame bilijonus dolerių karo reikalams, deja, nepaskiriame užtenkamai pinigų mokslui, kuris kovotų prieš tokią ligą, kaip, sakysime, vaikų paralyžius.

Jeigu visos tautos, visos šalies pajėgos ir didesni resursai būtų sujungtos kovai prieš vaikų paralyžių, prieš vėžio ligą, ir kt., aiškus dalykas, jos greičiau būtų nugalėtos ir apsaugota milijonam žmonių sveikata ir gyvybė.

Deja!...

Tarptautinė Apžvalga

Rašo **D. M. Š.**

Kažin ką sakytų mūsų šalyje komercinė spauda ir radijo komentatoriai, jeigu Tarybų Sąjungos prezidentas ir premjeras taip pultų Jungtines Valstijas, kaip daro Mr. Trumanas? Tiesiai, nediplomatiškai ir nevalstybiškai Mr. Trumanas elgiasi. Kur tik kokia sukaktis, kur tik sugalvota proga kokio "titulo" pažymėjimui, visur jis kalba taip, kad palaikyti "šaltąjį karą", kad palaikyti įtemptus santykius su Tarybų Sąjunga.

To nedaro nei Švernikas — Tarybų Sąjungos prezidentas, nei premjeras Stalinas. Priešingai, kada Mr. Trumanas kalba apie "agresijas", apie "karą", tai kada tik korespondentai kalbasi su Stalinu, jis visuomet sako, kad didelis skirtumas tarpe tų, kurie nori karo ir liaudies, kuri priešinga karui. Stalinas reiškia pasitikėjimą taikai, o to nori visų šalių liaudis, ypatingai darbo žmonės.

Mr. Trumanas reikalauja ginkluoti karinę Šiaurinio Atlanto Sąjungą. Pradžioje tūli kongresmanai ir senatoriai spardosi — nenori duoti $1,450,000,000. Bet vėliau jie duos. Kodėl? Todėl, kad veik visi kongresmanai ir senatoriai turi fabrikus, arba nors šėrų tokių fabrikų, kurie gamina ginklus. Juk tai jiems pelninga, jau nekalbant apie tai, kad apsiginklavimas tvirtina jų pozicijas.

Kinijos Liaudies Išlaisvinimo Armija vėl kirto smūgius reakcijos armijai Čangša srityj ir apsupo nemažai reakcininkų armijos dalinių. Komunistų vadovybė pasitiki, kad iki 15 d. rugpjūčio paims Kantono miestą. Tai bus galutinas reakcijos nukirtimas nuo jūrų pakraščių.

Reakcija neturi vilties laimėti. Tai ir mūsų šalyje reakcininkai džiaugiasi, kad generolas Čiang Kai-šekas zuja ir siekia organizuoti karinę sąjungą Ramiajame Vandenyne "prieš komunistus." Vargiai kas iš jo pastangų bus.

Reakcija nors tiek raminasi, kad baisi viesula padarė daug žalos "komunistų Šanghajaus miestui." Tas parodo, kaip žvėriški yra reakcininkai, jiems bile liaudžiai nelaimė yra susiraminimas. Todėl jų karo lėktuvai neseniai taip žvėriškai bombardavo Šanghajaus mieste darbo žmonių biedniausius kvartalus Chapey srityj.

Iš Kantono praneša, kad Tibete prasidėjo "revoliucija" ir tas kraštas "galutinai atsiskiria nuo Kinijos." Ne kitaip, kaip tą "revoliuciją" suplanavo ir padarė užsienio imperialistai, kad Tibetą atplėšus nuo liaudiškos Kinijos. Tai sena jų taktika. Tokias "revoliucijas" organizavo ir Rusijoj po liaudies laimėjimo, kad ją suplėšius ir apsilpninus.

Tibetas yra prie Indijos. Jis užima 475,000 ketvirtainių mylių ir turi 6,000,000 gyventojų. Tai atsilikęs ir kalningas kraštas.

Lenkijos demokratinė liaudies vyriausybė įspėjo katalikų bažnyčios viršūnes, kad Dievui melstis jie gali kiek tik nori, "anuoju pasauliu rūpintis taipgi," bet neleis jiems varinėti reakcinę politiką ir žmones Dievo vardu kurstyti prieš darbo žmonių vyriausybę.

Lenkijos vyriausybė pasistatė Raszyno mieste, 12 mylių nuo Varšavos, radijo perdavimo bokštą, kuris turi 1,148 pėdas aukščio. Bokštas yra aukštesnis 120 pėdų už Eiffelio bokštą Paryžiuje. Lenkija dabar lengvai gali siųsti žinias į visus Europos kraštus.

Japonijoj generolo MacArthuro įsakymu areštavo 106 darbininkų vadus, kuriuos kaltina, kaipo "komunistus." Nors Komunistų Partija yra legalė organizacija, jai gyvavimą užtikrina Japonijos kapituliavimo aktas, bet generolas MacArthuras ir Japonijos reakcininkai daro kitaip. Vis vien tas nepadės jų reikalams. Japonijoj sausio mėnesį, laike parlamento narių rinkimo, nepaisant reakcijos, virš 3,600,000 piliečių balsavo už komunistų kandidatus.

Norvegijos karalius ir socialistai įtraukė tą šalį į karinę Šiaurinio Atlanto Sąjungą. Norvegija rubežiuojasi su Tarybų Sąjunga. Pastaroji kietai įspėjo Norvegijos valdonus, kad jų tas žygis bus stambių imperialistų išnaudotas bloginimui santykių tarpe Norvegijos ir Tarybų Sąjungos, kad stambūs imperialistai tuojau įsisteigs Norvegijoj karo bazes puolimui ant Sovietų šalies.

Norvegijos valdonai pasakojo, kad jie bus "draugiški su Sovietais," kad jie neleis užsienio imperialistams steigti karo bazių Norvegijoj.

Žinoma, tai buvo blofas! Įstoję į tą sąjungą, dabar turės taip daryti, kaip galingi sąjungos nariai norės. Ir todėl iš Norvegijos jau siunčia "žinias," būk "komunistai sudaro pavojų Norviko prieplaukai," "geležinkeliui iš Norviko į Švediją," kad "komunistai ruošia revoliuciją Finnmarko provincijoje," kuri rubežiuojasi su Tarybų Sąjunga. Aišku, tai paruošimas dirvos stambių imperialistų bazėm toj srityj, tai planinga propaganda — "žiūrėkite, Norvegijai pavojus, reik ją gelbėti." Sena imperialistų taktika.

Vatikano popiežiaus gąsdinimai ir grūmojimai "atskirti katalikus nuo sakramentų" parodo, kad reakcijai yra blogai, kad popiežius puolasi kapitalizmui talkon, bet tas nesuklaidins darbo žmonių.

Tarybų vyriausybė kietai užprotestavo prieš Jugoslavijos trockistus, kurie areštavo sovietinius pilieč ius ir žiauriai kankino.

Churchill, aukodamas $100 apgynimui nacių generolo Fritz Erick von Mannstein, parodo, kas yra patsai ponas Churchill. Nacių generolo Mannstein valdomoj srityj Lenkijoj ir Ukrainoj buvo iššudyta apie 200,000 civilių žmonių.

Liepos 24 d. buvo Sovietinio Karo Laivyno Diena. Spaudoj atžymėjo, kad tarybinis laivynas uždavė skaudų smūgį Japonijos laivynui 1945 metais ir tuo žymiai prisidėjo prie Japonijos parbloškimo.

Jungtinių Tautų posėdyj Tarybų Sąjungos atstovas S. K. Carapkinas kietai pasmerkė Jungtinių Valstijų komercinę spaudą, kuri nuolatos veda prieš Sovietų Sąjungą karo kurstymo propagandą.

Genevoj, kur ekonominiais ir socialiais reikalais minimos organizacijos eina posėdžiai, tai kitas tarybinis atstovas Dr. A. A. Arutiunianas pasmerkė prezidento Trumano siūlymą "gelbėti atsilikusiems kraštams," kaipo "naują imperialistinio kapitalizmo kolonijų politiką," taikomą pavergimui tų kraštų ir jų gyventojų.

New Britain, Conn.

Sulyg valstijos skyriaus pranešimo, mes turime 8,198 bedarbius. Ir to negana, kaip vietinė spauda praneša, bedarbių skaičius daugėja, nes dirbtuvės atleidžia daugiau darbininkų iš darbo.

Tačiau jei suėmus ir tuos darbininkus, kurių nedarbo pašalpa išsibaigė, tai susidarytų kur kas didesnis bedarbių skaičius, nors ir taip, pagal šį miestą, gana didelis.

Ką miestas ar valstija darys, su nedirbančiais žmonėmis, nežinia, visi tyli, o šalies viešpačiai įkalbinėja, kad nėra reikalo nuogąstaut, nedarbas nesąs didelis. Tačiau skaitlinės rodo ką kitą.

Peoples Wallace Partija davė gražų pikniką 24 d. liepos, Meridene. Jame kalbėjo valstijos pirmininkas Rev. Dudley Burr. Kalbėjo tikrai žavėjančiai šių dienų reikalais.

Ruošiamės į dienraščio Laisvės pikniką 14 d. rugpjūčio, Hartforde. Būkime ten visi. **A.**

Trečios Holandų Paliaubos su Indonezais

Batavia. — Indonezijos respublikos valdžia ir Holandijos atstovai slaptai pasirašė paliaubas — karo veiksmų sustabdymą. Tai jau trečios paliaubos. Dvejas pirmąsias holandai sulaužė, panaujindami užpuolimo mūšius prieš indonezus.

Nuskendė 150 Indusų

Indore, Indija. — Nuskendo du laivukai, kuriais 150 indusų maldininkų plaukė per upę į savo šventvietę. Manoma, kad visi žuvo.

PASTABOS

Graikijos svetimų reikalų ministras Konstantin Tsaldaris pareiškė, kad jau greitoj ateityj partizanai būsią sumušti.

Jau daug tokių "greitų ateičių" mes pergyvenome, bet partizanai kaip veikė, taip ir tebeveikia. Mat, dabar vėl norima gauti iš Amerikos pinigų, tai reikia rašyti, kad partizanai tuojau bus sumušti.

Belgijos katalikų partijos atstovai parlamente stoja už tai, kad sugrąžinus sostan karalių Leopoldą, kuris dabar pasiųstas šunims šėką piauti.

Mat, katalikų mokslas visą laiką skelbė, kad karaliai yra dievo pateptiniai, todėl kas prieš karalius, tas prieš dievą.

Marijonų organas "Draugas" sako: "Melskis iš lietuviškos maldaknygės." Paskui paduoda tų maldaknygių sąrašą ir kainas.

Kažin ar dievas nesupranta kitokios kalbos, kaip tik lietuviškai, jeigu "Draugas" liepia melstis tik iš "lietuviškos maldaknygės?" Man rodosi, kad dievas vartoja žydų kalbą, nes pirmieji jo nulipinti žmonės — Adomas ir Jieva, buvo žydai.

Tūlas dipukas — V. Augustinas, Vokietijoj ruošia filmą "Palikta šalis." "Draugas" sako: "Palikta šalis pravirkdys mūsų išeivius ir emigrantus anoj pusėj Atlanto."

"Draugas" ir kiti, garsindami tą filmą, turėtų būti atsargesni. Jeigu filma pradės virkdyti visus dipukus ir emigrantus, tai jie, susigraudinę pradės veržtis palikton šalin ir tuomet "Draugas" pasiliks be savo pasekėjų.

Prelatas Krupavičius, atsisveikindamas amerikiečius, pasakė:

"...Tiktai pasistengkim, tiktai įtempkim jėgas, tiktai daugiau pasiryžimo, tiktai daugiau pasitikėjimo Dievu — ir mūsų kova bus laimėta!"

Aš nesuprantu kam tas "pasistengimas" ir "pasiryžimas"? Juk užtenka "pasitikėti" Dievu ir viskas bus tvarkoj, nes jis visogalis ir žino ką daro. Jeigu jis pavedė Lietuvą komunistams, tai matė, kad katalikai ir tautininkai nemoka ją tvarkyti. O kovoti prieš komunistus, tai priešintis Dievo valiai.

Bad Kissingine dipukai žurnalistai turėjo konferenciją, kurioje, "Draugo" pranešimu, dalyvavo ir Jungtinių Valstijų žurnalistų. Pastarieji užklausę, ar jie galės dirbti savo tautinių laikraščių redakcijose. Į tai atsakęs dipukų laikraščių leidėjų sąjungos pirmininkas lenkas Bialosewicz, kad jis pats kreipėsi į Amerikoj išeinančių 70 lenkų laikraščių redakcijas, klausdamas žurnalistams darbo ir gavęs neigaimus atsakymus.

Taigi, Amerika apsieis be dipukų žurnalistų. Dabar tie žurnalistai atsidūrė tokioj padėtyj, kaip Adomas su Jieva, išdrėbti iš rojaus, už jų prasižengimus.

Iš Sioux City, Iowa, švento Kazimiero parapijos klebonas kun. Jurgis Česna, su maldininkais, išvyko Europon.

Na, dabar jau savo maldomis pers komunistams kailį, kad net jų kudlos rūks!

V. Paukštys.

Jubiliejaus Atžymėjimas

Linksma, kad turime medžiagos dažnai paduoti gražių žinučių iš darbų įvairiose kolonijose atžymėjimui mūsų dienraščio jubiliejaus. Prašome pasiskaityti porą gražių laiškelių:

"Gerbimai Draugai! Siunčiu jums čekį $194.00. Tiek mes savo piknike liepos 24-tą padarėme pelno ir aukojame dienraščiui Laisvei atžymėjimui jo 30-ties metų jubiliejaus.

Draugiškai, **Stasys Kuzmickas,** Shenandoah, Pa."

Tame pačiame piknike mainieriai sudėjo ir aukų $44.-00. Tai graži parama dienraščiui, ačiu jums, draugai mainieriai, už gražų pasidarbavimą.

Kitas laiškelis:

"Gerbiama Laisvės Administracija!

Čia rasite šekį sumoje $30.00, tai yra auka dienraščiui Laisvei 30-ties metų jubiliejaus proga nuo Conn. valstijos LDS 5-tos Apskrities.

Linkime kuo geriausio pasisekimo dienraščiui Laisvei gyvuoti ir šviesti darbininkų klasę.

Draugiškai,
J. Didjuh, Apskrities iždininkas,
New Haven, Conn."

Gražiai pasirodė LDS 5-toji Apskritis. Puikūs vadai tos apskrities! Apdovanojo savo dienraštį po dolerį už išgyventus metus. Tai yra realus palinkėjimas dienraščiui gyvuoti.

Daugiau finansinės paramos gavome nuo:

ALDLD 1-mos kuopos, Brooklyn, N. Y.	$20.00
Stasys ir Paulina Jasilioniai, Binghamton, N. Y.	5.00
Stanley Wolf, Paterson, N. J.	$3.00
Julius ir Esther Griciūnai, Philadelphia, Pa.	3.00
F. Navardauskas, Philadelphia, Pa.	2.00
Juozas Žemaitis, Brooklyn, N. Y.	2.00
P. Vizbor, Anson, Me.	1.00
V. J. Casper, Newark, N. J.	1.00
B. Nelesh, Camden, N. J.	1.00
V. Bingelis, Paterson, N. J.	.50

Aukščiau pažymėti asmenys patys savo iniciatyva apdovanojo dienraštį. Ačiu labiausia už taip gražias dovanas.

Jubiliejinė laida išeis rugpsėjo 16-tą. Su 1-ma diena rugsėjo turi būt Laisvės įstaigoje visi raštai, pasveikinimai, pasiskelbimų tekstai ir aukojusių vardai. Kaip matote, laikas jau trumpas, reikia pasiskubinti su skelbimų ir aukų rinkimais. Vis dar yra vietų, kur neparodoma jokio susidomėjimo dėl paramos jubiliejinei laidai. Laikas subrusti! **Laisvės Administracija.**

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklausote darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mums mielų žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvė ir taika priklausys tiktai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokit žmones taikai užrašymu dienraščio Laisvės!

Priešai Jūsų Drabužių Šėpoje

Dabar — kandžių sezonas, nors jų ir bile kada yra pakankamai. Šėpa, dėžė ar maišas nėra apsauga nuo kandžių, jeigu jis bent kada buvo paliktas praviru, ar jei drabužius padedant jie nebuvo saugūs nuo kandies perų, kiaušinėlių.

Kandis — mažytė peteliškaitė, bet kokia ji gudri! Kaip ji savo jaunimą ar net būsimam jaunimui sėklą sugebi apsaugoti nuo jūsų akių, nuo sunaikinimo! Tai ne žmogus, kuris snūduriuoja, nieko neveikęs, gurkšnoja, kortuoja, plepėriauja niekelius jo priešams rengiant karą, kuriame žus jo vaikai!

Kandis retai kada, tik išgasdinta, diencs metu tepasijudins iš tamsaus kampo. Ne, ji savo giminės gyvenvietės neišduos. Ji skraido nakčia. Ji prisitaikys ir įlįs šėpon ar maišan per mažiausią plyšiuką, jeigu šeimininkė jo neužlipdė, ar gal paliko praviru kelioms minutėms.

Kartą pasiekusi drabužį, kandis dar ne bile kur nutūps. Ji įlįs kampan kišeniaus, gal pridulkėjusion siūlės užlankon. Dar kita suras kur atirusį ar ne gana tankiu digsniu prisiūtą skverno ar atlapo pamušalą ir įsiskverbs vidun ten, kur visai neįtarsi kandį esant. Ji ten pridės kiaušinių. Išsiperėję jos vaikai — kirmėlaitės - larvos — baliavos tuo drabužiu iki paaugs ir išsikals kiaurai per išėstą drabužyje skylę. Juk jie irgi nori pagyventi, paskraidyti, o po to dėti kiaušinius kitame drabužyje.

Taigi atsarga gėdos nedaro. Net ir numanomus saugiai sudėtus drabužius nekenks šviesią saulėtą dieną išnešti į atvirą orą ir gerai visus drabužio užkampius iškrėsti. Anksčiau užtiksi kandies vaikus drabužyje "zbitkaujant," rudenį mažiau skylių tereikės lopyti.

Lininiai ir medvilnės drabužiai turi savotišką kandį. Jų žalotoju yra gražutis, sidabrinei žuvytei panašus gyvūnėlis, vadinamas silverfish.

Jis visai nekaltas, kad jį priverčiame drabužius ėsti. Silverfish drabužių neėstų, jeigu juose nebūtų krakmolo. Bet šeimininkės lyg tyčia prideda į baltinius krakmolo, o tą ėdant, silverfish netyčia praėda ir siūlus. Audinių gamintojai, norėdami audinius pagražinti, standesniais, tankesniais parodyti, taipgi prideda krakmolo.

Nuo silverfish apsaugoti drabužius taipgi galima tik padėjus taip saugiai, kad jų veislė neprieitų, o jeigu to neišgalime, reikia baltinius padėti be krakmolo, padėti išplautus.

Krakmolas, tiesa, pagražina išvaizdą, ir audinio vidų, siūlus, saugo nuo primirkimo prakaitu ar kuo kitu. Nuo krakmolo sunku atsisakyti. Ir nereikia atsisakyti, bet vartoti tik tuojau dėvėsimam drabužiui,

DUONA IR PELĖSIAI

Pelėsiai ypačiai mėgsta augti ant miltinių, pieniškų ir saldžių maisto produktų. Tačiau tie visi produktai gali pelyti tiktai tuomet, jeigu ant jų jau atvėsusių užkrito iš oro pelėsiai ir jeigu jie gauna drėgmės.

Niekad nebus pelėsių ant tos duonos, kuri kol karšta buvo suvyniota į oro neperleidžiančią popierą ir joje laikoma be palikimo tos popieros atdara. Ir nebus pelėsių ant duonos, kuri visiškai sudžiūvo. Taigi, norint išlaikyti duoną minkšta, reikia laikyti oro neperleidžiančiame maišelyje, skubiai išsiimant iš jo tiktai tiek, kiek duonos tam kartui reikia, maišelį skubiai uždengiant. O jeigu likusią nuo stalo norime kam suvartoti, leiskime jai sudžiūti į sausainius ir sausai padėkime.

Patrice Munsel, coloratura sopranas, dainuos su NBC simfoniniu orkestru liepos 31-mos radio koncerte. NBC programos visuomet būna 8:30 sekmadienių vakarais.

Motinystės ir Kūdikystės Apsauga Tarybų Sąjungoje

(Pabaiga)

Rūsčiais karo metais tarybinės vyriausybės pastangos buvo skirtos tam, kad visų pirma būtų suteikta pagalba vaikams tų rajonų, kuriems gręsė pavojus iš priešo pusės. Kiekvieną dieną iš pafrontės rajonų buvo siunčiami ešelonai, išvežantieji moteris ir vaikus į tolimąją užfrontę. Vyriausybinės telegramos apie pagalbos suteikimą pafrontės rajonų vaikams buvo gautos visoje šalyje. Užfrontės rajonų vietiniai valdžios organai ir gyventojai organizavo labai nuoširdų vaikų sutikimą; vaikų įstaigoms buvo skiriamos geriausios patalpos, jie buvo aprūpinami maisto produktais, avalyne ir rūbais.

Dar vyko karas, o tarybinė vyriausybė jau griebėsi priemonių atkurti vaikams normalias gyvenimo sąlygas išvaduotuose iš vokiškosios okupacijos rajonuose. 1943 metų rugpiūčio 21 dieną Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos Centro Komitetas ir Tarybų Sąjungos Ministrų Taryba priėmė nutarimą "Dėl neatidėtinų priemonių ūkiui atkurti rajonuose, išvaduotuose iš vokiškosios okupacijos." Jame buvo siūloma, šalia stambių ūkinės reikšmės priemonių įvykdymo, organizuoti specialius kūdikio namus ir vaikų namus, kur vaikai, netekę tėvų ir giminių, galėtų rasti prieglaudą, rūpinimąsi jais ir gerumą.

Tarp Tarybų valstybės priemonių, siekiančių karo sąlygomis apsaugoti motinos ir vaiko interesus, įžymią vietą užima 1944 metų liepos 8 diena Tarybų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo išleistas Įsakas "Dėl valstybinės pagalbos padidinimo nėščioms moterims, daugiavaikėms ir vienišoms motinoms, motinystės ir vaikystės apsaugos sustiprinimo, dėl garbės vardo "Motina - Didvyrė" įvedimo ir ordino "Motinos šlovė" bei medalio "Motinystės medalis" įsteigimo." Įsake pasakyta:

"Karo metu ir po karo, kuomet daugelis šeimu patiria žymius materialinius sunkumus, reikia toliau išplėsti valstybinės pagalbos priemones."

Po 1936 metų dekreto išleidimo valstybinę pašalpą mokėdavo tik motinoms, turinčioms 6 vaikus, joms pagimdžius 7 ir kiekvieną sekanti vaiką. Liepos 8 dienos Įsake numatyta išmokėti pašalpas motinoms, turinčioms du vaikus, joms pagimdžius trečiąjį ir kiekvieną sekantį vaiką. Ji išmokama pradedant antraisiais vaiko gyvenimo metais ligi vaikui pasiekus penkerių metų amžiaus.

Per 4 metus nuo 1945 iki 1948 metų imamai vien Maskvoje ir Maskvos srityje daugiavaikėms motinoms išmokėta 434 milijonai rublių pašalpų. Per 1947 metus Tarybų Sąjungoje daugiavaikėms ir vienišoms motinoms išmokėta pašalpų bei motinystės ir vaikystės apsaugai išleista 10 milijardų rublių.

Išmokant daugiavaikystės pašalpas atsižvelgiama ne tik į savus, bet ir į įsūnytus vaikus, o taip pat įskaitomi posūniai ir podukros.

Pagal tą Įsaką vienišoms, nesančioms santuokoje, motinoms išmokama valstybinė pašalpa vaikui išlaikyti bei auklėti iki jam pasiekus 12 metų amžiaus.

Įsake yra pasakyta, jog "jeigu vienišа motina panorės jos pagimdytą vaiką atiduoti į vaikų įstaigą auklėti, tai vaikų įstaiga privalo priimti vaiką išlaikymui bei auklėjimui pilnutinai valstybės lėšomis." Motina nenustoja ryšio su vaiku ir turi teisę bet kuriuo laiku atsiimti jį iš vaikų įstaigos atgal.

Sutinkamai su Įsaku atostogos dėl nėštumo ir gimdymo moterims - darbininkėms ir moterims - tarnautojoms padidėjo iki 77 dienų — 35 dienos iki gimdymo ir 42 dienos po gimdymo. Nenormalaus gimdymo atveju ar gimus dvyniams, atostogos po gimdymo padidinamos ligi 56 dienų. Šiuo Įsaku Tarybų valstybė uždraudė būsimąsias motinas, pradedant nuo 4-rojo nėštumo mėnesio, pritraukti prie viršnorminio darbo, o moteris, turinčias žindomų kūdikių — prie darbo nakties metu.

Išleidus 1944 metų liepos 8 dienos Įsaką darbas motinos ir kūdikio aptarnavimo srityje įgijo tikrai grandiozinį užmojį. Pakanka pasakyti, kad jau 1945 metais vaikų lopšeliams atstatyti bei naujai pastatyti buvo išleista 160 milijonų rublių. Per pirmuosius dvejus metus po Įsako išleidimo atidaryta 2,000 naujų moterų bei vaikų konsultacijų, vietų skaičius gimdymo namuose padidėjo 25 tūkstančiais, vaikų lopšeliuose — 60 tūkst.

Šiuo metu daugiau kaip 800 tūkstančių vaiku aptarnauja nuolatiniai lopšeliai ir 4 milijonus vaikų — sezoniniai, t. y. organizuojami kolektyviniuose ir tarybiniuose ūkiuose žemės ūkio darbų laukuose laikotarpiui.

Tarybinė liaudis aukštai gerbia moterį - motiną. Per penkmetį praėjusi nuo liepos 8 dienos Įsako išleidimo, tarybinė vyriausybė apdovanojo 28,500 daugiavaikių motinų auksiniu medaliu "Motina - Didvyrė." Šimtai tūkstančių daugiavaikių motinų gavo kitus ordinus bei medalius, pažyminčius aukštą moters - motinos žygdarbį.

Washington. — Jau ir kinų kalba skleidžiama "Amerikos Balso" propaganda.

Žolės Plėmai

Žolės plėmus išimti iš balto skalbiamo drabužio vartok karštą muiluotą vandenį su atitinkamu priedu baltylo (bleach). Po kiek pilti, pasako ant pakelio ar bonkos. Paprasto namie vartojamo baltylo imasi 1 šaukštas į kvortą vandens. Pamirkyti 15 minutų, gerai perplauti.

Jeigu muilas su baltylu neišplovė, vartoti spalvoms išimti chemikalą (color remover). Gaunamas vaistinėse, grosernėse ir tūlose dešimtukinėse.

Baltiems šilkiniams, vilnoniams imti po du šaukštus hydrogen of peroxide kožnam galionui vandens. Pamirkyti pusvalandį ar daugiau. Gerai perplauti. Peroxide taipgi gaunamas vaistinėse ir krautuvėse.

Spalvotiems skalbiamiems vartoti šiltą muiluotą vandenį, peroxide ir sodium perborate. Gausite vaistinėje.

Sodiumo vartoti tik 1 šaukštuką į puskvortę peroxide ir tame skiedinyje mirkyti drabužį pusvalandį ar daugiau jeigu muiluotas vanduo pirm to neišėmė plėmo. Labai atsparius plėmus kartais prisieina apibarstyti pačiu sodium perborate kol drabužis tebėra drėgnas.

Neskalbiamiems yra sunkesnė procedūra. Ir skalbiamus spalvotus ar abejotinų medžiagų drabužius norint valyti reikia pirm valymo išbandyt ant kokios nematomos vietos, ar to drabužio spalva ar audinys atlaikys vartosimą chemikalą.

V-a.

Kearny, N. J.

MIRĖ

Liepos 31 d. mirė Jonas Milius. Kūnas pašarvotas pas laidotuvių direktorių J. N. Bujauską, 24 Daivis Ave., Kearny, N. J. Bus palaidotas rugpiūčio 4-tą, 9-tą val. ryto.

Jonas Milius buvo nariu Lietuvių Darbininkų Susivienijimo ir Lietuvių Literatūros Draugijos.

Lietuvių Literatūros Draugijos.

(Šią žinią telefonu pranešė F. Šimkienė.)

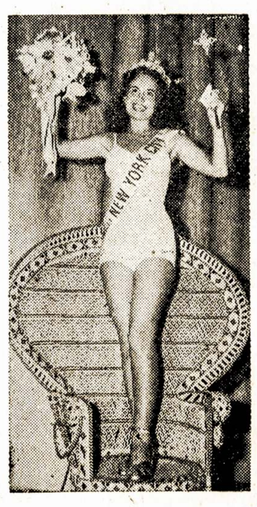

Mary Collins įmatomai reiškia pasitenkinimą gavimu Miss New York City titulo. Ji turės progą dalyvauti visašališkoje gražuolių kompetcijoje už Miss America titulą. Kontestas įvyks rugsėjo mėnesį, Atlantic City.

Daržui Naudingoji Gyvija

Daržai, sodai ir javų laukai visuomet turi daugybę priešų, visokių augmenis ir jų vaisius naikinančių parazitų. Tačiau taip pat visur randasi ir naudingų, kurie padeda žmogui naikinti daržų augmenijos naikintojus.

Geruju irgi yra daug. Man norisi šiuomi priminti tik dvi tokias skraidančias "paukštytes," kurias gal visi pažįsta, tačiau ne visi žino jų rolę.

Viena iš tų yra margasparnė ladybug, raudona ar rusva lyg ir peteliškaitė, kuri, kada neskrenda, daugiau panaši mažyčiui čerapokui, nes sparnelius laiko apgaubtus kietu kiauteliu. Lietuvoje piemenys net tikėdavo ją galint lietų ar giedrą atspėti — jeigu nusėdusi ant rankos nesikelia, bus lietaus, jeigu skrenda — giedra.

Oro pranašyste, žinoma, toji Dievo Marytė (kitur vadinama Dievo karvute ir kitaip) neužsiimdavo. Tačiau mažyčių utėlių - aphids nuo augalų sunaikina labai daug. Tie gyviai, tūli vos įžiūrimi nuoga akimi, prisitaikę prie augmens spalvos, prigludę prie augmens stiebelio ar lapo apačios, išciulpia augmens syvus ir augmenį nususina arba ir visai nudžiovina.

Kita tų pačių aphids naikintoja yra žalsvoji musytė, veik panaši uodui. Už tą panašumą ji ne kartą gauna neužpelnytą mirtį. Toji gražuolė musytė — lacewing fly — nusėdusi ant lapo tuojau stoja iš limpančios medžiagos siūlelį gaminti. Ant jo galo prikergia savo kiaušinėlį ir taip palieka nuo lapelio kabant suptis. Daleistina, jog mama musytė siūlelį daro tam, kad lapu vaikščiojantieji kiti vabzdžiai jos kiaušinėlio nesunaikintų.

Pasisupus per savaitę, iš kiaušinėlio išsirita maža kirmėlaitė, su dideliu apetitu. Ji tuojau tuo šilko siūleliu nusileidžia ant lapo ir įmasi augmens utėles skersti. Jomis misdama, per 12 dienų jų daugybę sunaikina, o po to ant lapo susisuka sau šilkinę gūštelę žirniui panašaus pavidalo ir ten užsidaro per 16 dienų pasilsėti, sparnelius užsiauginti, kiaušinėlį prinokinti, šilko siūleliui medžiagos pasigaminti. Pasilsėjus, iš gūštelės jau išskrenda žalsvąja musyte, ieško lapelio, ant kurio palieka būsimąją gentkartę — kiaušinėlį.

Darant naujoviškus žalingiems vabzdžiams naikinti nuodus, moderniški chemistai bando pritaikyti tokius, kurie nenaikintų daržo draugų.

Daržininkams ir farmeriams taipgi verta visokius mažyčius savo draugus pažinti. Jų pavyzdžiu rinkinėlius laiko parodai daugelyje valdinių žemdirbystės punktų. Taipgi tūli muziejai turi žalingųjų ir naudingųjų vabzdžių ir gyvuliukų bei žvėrelių pavyzdžius, iš kurių daržininkai gali pasimokyti juos pažinti.

G. M.

Šeimininkėms

Šį Skyrių Veda E. V.

AVIETĖS SU ICE CREAM

Puskvortė šviežių aviečių
3 puoduikai pieno
1 puskvortė (pint) vanilla ice cream.

Gerai nuvalyk, nuplauk avietes (raspberries) ir sutrink. Išspausk per retą audeklą, supilk prie pieno, idėk trupiniuką druskos, gerai išmaišyk.

Pridėstyk ice creamo po lygią dalį į aukštus stiklus (gali užtekti šešiems), užpilk su uogomis ir pienu. Jei nori, gali ant viršaus uždėstyti išplaktos tirštos smetonos, taipgi uždėti ant viršaus po porą čielų uogų.

★ ★ ★

KAIP ILGAI LAIKOSI MAISTAS PAPRASTAME ŠALDYTUVE

Ekspertai tyrinėjo ir nustatė, kiek laiko gali išsilaikyti mėsa paprastame šeimos šaldytuve. Tiesa, kad pirkus patikimoje mėsinyčioje, tuojau suvartojus mėsą nėra jokio apie ją rūpesčio. Vienok šaldytuvai ir yra perkami tam, kad šeimininkei nereikėtų kas dieną bėgioti į krautuvę ir spėlioti, ką ji pagamins šeimai tą dieną.

Pirkdama iš anksto bent kelioms dienoms, šeimininkė jau gali iš anksto turėti ir planą, ką jinai gamins. Ir sutaupo sau daug laiko nereikiant kas dieną krautuvėse stovėti, laukti savo eilės.

Tačiau ir šaldytuve išlaikymui mėsos, ypač šviežios, yra ribos ir jas svarbu šeimininkei žinoti. Jos yra tokios (bendroje šaldytuvo įtalpoje, ne sušaldymo kamaraitėje "freezeryje," kur maistas gali stovėti sušalęs neribotą laiką):

Kepsniui (roast) — (nekepta jautiena) 5-8 dienas
round steak 3—5 dien.
hamburger 2 dienas
supjaustytos kepenys 2-3 dienas
džiovinta jautiena 12 d.

Gatavosios valgyti, nesupjaustytos dešros 4 —6 d.

Panašus laiko ilgis tokio pat pjūvio avienai, kiaulienai, veršienai.

Lašiniai, rūkytas kumpis — hamės laikosi ilgiausia. Supjaustyti saugu valgyti laikius savaitę ar ilgiau, nepjaustyti 10 dienų ar ilgiau, jeigu šaldytuve temperatūra išsilaiko 36 ir ne mažiau 38 laipsnių ir jeigu pirm padedant į šaldytuvą mėsa buvo gerai užlaikyta — neperšilusi, neprileista vabzdžių, pelėsių ar kitko užnešamo musių, su dulkėmis ir oru.

London. — Sprogo chemikalas, tyrinėjamas Scotland Yardo šnipų; sužeidė du.

GRYNOS SĄŽINĖS ŽMONĖS

Parašė P. VERSIGORA ❀ Vertė N. ZIBERTAITĖ

5-26-49 —54—

(Tąsa)

tines gaištamąsias minas, ir netrukus, jo lengvos rankos paleistos, jos ėmė sprogi-nėti čia greta naktinių vokiečių sargybų miesto centre, čia po nedegamąja rajono žandarmerijos spinta, o ne ir po Mozirio gebytskomisaro matracu.

Ypatingai daug triukšmo ir juoko sukėlė sprogimas magnetinės minos ant krosnies pas "darbo biuro" viršininką, išdaviką, niekšą, vadovaujantį mūsų žmonių į Vokietiją varymo darbam. Mina atsitiktinai sprogo tuo metu, kai per Žitkovičius pas mus skrido lėktuvas. Sprogimas išgriovė krosnį ir sudegino namą. Gyventojai džiūgavo, įsitikinę, kad viena vienintele bomba, numesta iš lėktuvo, lakūnai subombardavo pačio neapkenčiamiausio rajone žmogaus lizdą. Vikriai paleistos Kašickio legendos apie lėktuvus, specialiai apčiuopiančius pagarsėjusius išdavikų lizdus, dar labiau stiprino efektą.

Naujose pareigose aš vadovavau žvalgybai, gal būt, ne įprastąja tvarka ir ne pagal rašytąsias taisykles. Pagal savo ankstyvesnį įpratimą pažinti žmones, kuriems vadovauji, ne vien iš jų anketų, bet stengiantis suprasti ir jų sielą (siela suprantant pasislėpusias, nepasireiškiančias veiksmais, potencialines žmogaus jėgas), aš pirmiausia ėmiau tirti vyriausios žvalgybos žvalgus. Pavojus tykoja žvalgo tūkstančiais akių, o jis tegali atsispirti jam tik savo poros akylumu, taip pat dar mąslumu, vikrumu minties ir vaizduotės, sučiumpančių ir filtruojančių garsus, spalvas bei kvapus. Jis turi skaityti nepagaunamus ženklus gamtos, pasakojančios jam apie priešo buvimą. Žvalgų daliny buvo daugiau kaip aštuoniasdešimt žmonių, įskaitant ir mano aštuoniolika automatininkų iš tryliktosios kuopos. Tačiau stilių, klasikinį žvalgo braižą turėjo vis dėlto tik keli žmonės. Čeriomuškinas ir Mička — pramuštgalviai vaikinai, veikusieji visada ryžtingai ir staigiai, Vanką Archipovas — gudrybe, humoru, taip sakant, meniškai. Tai jis dar pirmomis dalinio organizavimo dienomis atvyko į dalinį neįmanomai keistais civilio drabužiais, buvo palaikytas vokiečių šnipu ir vos nesušaudytas. Po to, jau būdamas žvalgu, jis kartą kažkaip užtruko kaime pas pažįstamą kolektyvinio ūkio valstietį ir atsikvošėjo tik tuomet, kai kaimas buvo visiškai užimtas vokiečių. Tada jis persirengė, įsikišo savo šautuvą į maišą, užsimetė jį ant pečių ir pražygiavo pro vokiečius kaimo gatve, kur jį pažinojo beveik visi gyventojai. Nors, pasak jo paties, jo siela ir užkulny buvo atsidūrusi, bet vis dėlto tam nepataisomam juokdariui užteko drąsos mirktelti boboms, stovėjusioms prie šulinio ir linksmai joms sušukti: "Žiūrėkit, bobos, kaip aš fricus žiopliais paverčiu!" Bobos apmirusia širdimi žiūrėjo, kaip kraipydamasis ėjo pro vokiečius tasai šaunus partizanas. O kuo dar galima pavergti pasiilgusios kareivio žmonos širdį, ypač jeigu mirtis šiepia į tave savo dantis, jei ne šaunumu ir mokėjimu bet kuriomis aplinkybėmis sviesti giltinei veidan niekinamąjį pokštą?! Žodžiu, Archipovas, arba, kaip jį praminė daliny, Vanka Chapka, buvo apsigimęs artistas. Kiekvienas žvalgybos žygis jam virsdavo spektakliu. Bet, antra vertus, įsismaginęs, jis dažnai pamiršdavo pagrindinį uždavinį ir galėjo išdarinėti savo išdaigas be naudos, taip sau pramogos dėlei. Žodžiu, iš jo žvalgas buvo nedisciplinuotas, netikslingas, bet linksmas ir muzikalus. Jau ant Kunigaikščio-ežero aš priėjau išvadą, kad Chapką reikia siuntinėti rizikingų bei įdomių uždavinių, bet ten, kur reikėjo gauti tikslių žinių ir griežtai apribotu laiku, jo kandidatūra buvo nelabai tinkama.

Mitia Čeriomuškinas — žvalgas - tūzas. Jis — Vologdos medžiotojas. Dar nuo vaikystės išplėtotas sekiojimo gabumas lyg nulėmė jam žvalgo vietą kare. Jis ir žygyje eidavo atsargia, medžiotojo eisena ir, uostinėdamas kelią, mišką, žmones, akylai įsižiūrėdavo savo žvitriomis akimis į tamsą. Tai jis išmokė Tolstonogovą, miestelėną-žydą, žvalgybos meno. Anas įgimtos nuovokos dėka pasisavino Čeriomuškino metodus, ir dažnai žvalgybon eidavo juodu dviese. O kai žvalgybon eidavo visas Čeriomuškino būrys, tai tik savo mokiniui Tolstonogovui būrio vadas leisdavo eiti pirmuoju. Jei tekdavo atsiskirti arba dalinti būrį į dvi grupes, tai antros grupės priešaky jis taip pat statė tik savo padėjėją.

Ištikimas Čeriomuškino draugas Fedia Mička, toks pat kresnas ir apskritas.

Priebutyje subruzdo ir susijuokė ryšininkai, iki šiol tylėdami stebėję įvykį.

Siemenistas nepastebimai pasieniu prislinko arčiau ir sušnibždėjo:

— Prašykite pagal sąžinę, jūs, apkiautėliai!

Jo akys išdaigiškai blizgėjo.

— Na? kaip teisti? — pakartojo Senis Šaltis.

— Teiskite pagal sąžinę, — atsiduso Djačenka.

— O tave?

— Ir mane, — tarė Kursikas.

Senis Šaltis perėjo per kambarį ten ir atgal. Kovpakas sukosi iš laikraščio susuktinę, Bazima barbeno pirštais į stalą, Rudniovas žiūrėjo į Senį Šaltį rimtai, o akys blizgėjo tokia pat ugnele, kaip Siemenisto.

Koreniovas priėjo prie leitenantų.

— Pagal sąžinę? Na, jūsų laimė. Ką gi? Nusimaukite kelnes. Maukis, maukis, nesivaržyk. Pervarysime jums smegenis iš vienos vietos į kitą. Budintysis! Po dvidešimt penkis rimbus kiekvienam!

Vyrukus tuoj nutvėrė ir paguldė ant suolo.

Paskutinius penkis rimbus įkrėtė jiems patsai Senis Šaltis.

Kad pabaigčiau karininkučių istoriją, aš papasakosiu čia pat ir jos galą. Djačenka pasirodė esąs vidutinis žmogus, ne perdaug narsus, tačiau ir ne bailys. Kariavo Kovpako daliny apie pusę metų, paskui buvo sužeistas ir evakuotas į Didžiąją žemę. Kursikas tuoj po teismo štabe pateko į Karpenkos kuopą, kovėsi gerai, pasižymėjo, buvo daug kartų sužeistas, ėjo į Karpatus; aš pats įteikiau jam 44 metais Raudonosios Vėliavos ordiną. Jis žuvo kautynėse ties Brestu 1944 metų gegužės mėnesį.

O juk ateidavo pas mus ir kitokių, ir jų buvo daugiau. Ateidavo žmonės su išmuštais dantimis, kaip Bakradzė, su apdeginta oda, kaip Miša Tartakovskis, su šautuvo stumplių suraižytais kūnais... Ateidavo žmonių, kurie, išgirdę vien žodį "vokietis," griežd avo dantimis.

Ateidavo ir tokių, kurių akyse kažkur giliai švytėdavo neapykantos, pykčio ir išdavystės ugnelė...

Kaip pažinti, kaip suprasti, kaip iššifruoti jų sielas? Kaip atskirti sąžiningą, kovingą, gal būt, smarkiai suklydusį, bet besigailintį, nuo priešiško, išdavikiško, svetimo?...

Štai, stovi prieš tave žmogus, kurį tu matai pirmąkart. Ir reikia nuspręsti greitai, aiškiai ir nepakeičiamai, Ir be atidėliojimų. Arba priimti į dalinį, arba... O rankose jokių dokumentų, pažymėjimų, o jeigu ir pasitaiko, tai mažai patikimų. Kaip spręsti? Gal būt, prieš tave būsimasis Tarybų Sąjungos didvyris, o gal būt, tu įsileidi užantin gyvatę, kuri mirtinai įgels tave ir tavo draugus. Čia nepasakysi: ateikite rytoj, neparašysi rezoliucijos, skelbiančios: pasielgti savo nuožiūra, nepasiremsi aukštesne vyresnybe. Kuo vadovautis? Akys — žmogaus sielos veidrodis. Taigi žiūri jam į sielą, sprendi, koks gi žmogus prieš tave. O paskui skiri mirtiną uždavinį — meti į kautynes. Išlaikys žmogus rūstų karo egzaminą, liks gyvas — pirmasis rubikonas peržengtas: gyvėnk, kovok, rodyk mums toliau, kas tu toks esi. Žus — amžina jam šlovė. Atitrūksi — nekaltink mūsų: mums ne sentimentai galvoje. Štai norma — rūsti, nevisuomet teisinga, tačiau vienintelė. Ir kuo grynesnė sąžinė žmogaus, ant kurio pečių užkrito toji sunki našta, tuo mažiau jis klysta.

Kaip dažnai tais savo teisybe gražiais laikais aš galvodavau: "Ė, kad taip mums į pataisomuosius kursus, ar ką, visus biurokratus, paleistuvius, priekabininkus bei perdraudėjus! Čia greitai atsitiestų gaikščio jų sielos, tvirtesniais, sąžiningesniais bei ryžtingesniais taptų charakteriai, arba ne pagal jėgas atsakingumo našta perlaužtų jų trapų stuburą."

(Bus daugiau)

Dainos ,Dienos Estijoje

(Laiškas iš Talino)

Po metų Estijos TSR įvyks tradicinė respublikinė dainų šventė. Ji bus pravesta estų tautai reikšmingais metais: 1950 metais Estijos Tarybų Socialistinė Respublika švenčia savo dešimtmetį. Todėl eilinė 13-ji respublikinė dainų šventė bus tikrai visaliaudinės iškilmės, per kurias suskambės džiaugsmo dainos, šlovinančios naują gyvenimą. Tarybų Estija į savo dešimtąsias metines įžengia su dideliais pasiekimais. Respublikos pramonė dabar dirba aukštesniame lygyje, negu 1940 metais. Estijos darbo valstietija ryžtingai ir galutinai stojo kolektyvinio ūkininkavimo keliu. Respublikoje dabar yra daugiau kaip trys tūkstančiai žemės ūkio bei žuklavimo kolūkių. Kartu su audringu liaudies ūkio vystymusi, sparčiai vystosi estų tautos kultūra.

Per pasikalbėjimą su jūsų korespondentu Kultūros - Švietimo Įstaigų Reikalų Komiteto prie Estijos TSR Ministrų Tarybos pirmininkas Georgas Abelsas papasakojo:

— Šią vasarą visose Tarybų Estijos apskrityse bus pravestos tradicinės apskritinės "dainų dienos". Jos bus generaline repeticija XIII dainų šventei.

Būsimųjų "dainų dienų" būdingas bruožas yra tai, kad jose dalyvaus plačiosios darbo žmonių masės. Remiantis jau turimais duomenimis galima pasakyti, kad skaičius kolektyvų, kurie pasirodys per XIII dainų šventę, žymiai pralenks pirmesniųjų švenčių dalyvių skaičių. Paskutinėmis žiniomis dainų šventei ruošiasi 1350 chorų, šokių bei orkestrų kolektyvų, vieniją 45 tūkstančius atlikėjų. Tokio liaudies kūrybos pakilimo Estija niekuomet nepažinojo! Vien pernai susiorganizavo apie 200 naujų kolektyvų, išaugo dalyvių skaičius senuose kolektyvuose.

XIII respublikinės dainų šventės vyriausioji komisija būsimos šventės programai sustatyti pritraukė betarpiškai pačius darbo žmones; siekdama susipažindinti žmones su repertuaru ir įvykdyti galutinę atranką, ji surengė 5 koncertus Valstybiniame Operos Teatre "Estonija."

"Dainų dienų" programon įtraukti 87 chorų, orkestrų bei šokių vejkalai, kurių trys ketvirtadaliai yra populiarūs geriausių tarybinių kompozitorių kūriniai.

Gaivinančioje liaudies muzikos įtakoje estų kompozitoriai pastaruoju metu sukūrė daug įdomių veikalų, kuriuose jie giliai ir teisingai atskleidžia liaudies mintis bei jausmus.

Dainose bei šokiuose atsispindės ir tie istoriniai pakitimai, kurie pastaraisiais metais įvyko respublikos žemės ūkyje. Estijos kaimo darbo žmonės masiškai telkiasi į kolūkius, matydami juose vienintelį kelią į laimingą ir pasiturintį gyvenimą. Todėl naujose dainose, kurių dauguma chorų mokosi — G. Ernesakso "Mūsų kolūkyje vestuvės", A. Kiljaspeos "Talkos daina" bei kitose —apdainuojamas laisvas ir džiaugsmingas darbas mūsų laukuose.

Į "Dainų dienų" programą įeina taip pat rusų, ukrainiečių, latvių, lietuvių bei kitų broliškųjų tarybinių tautų dainos ir šokiai, kuriuose estų tauta dar sykį išreiškia meilę bei pagarbą kitoms tautoms, gyvenančioms didžioje Tarybų Sąjungoje. Su dideliu susidomėjimu ruošiamos naujosios demokratijos šalių — Vengrijos, Rumunijos ir kitų — tautų dainos.

Būsimųjų dainų švenčių charakteringa ypatybė yra tai, kad jose dalyvaus kolūkiniai saviveiklos kolektyvai. Kolektyvinių ūkių santvarka, atskleisdama valstiečiams pasiturinčio gyvenimo perspektyvas, kartu užtikrina nenukrypstamą jų kultūros augimą. Akivaizdžiai tai patvirtina šiomis dienomis įvykusi Saarės apskrities dainų šventė. Šventėje pasirodė daugiau kaip 900 dainininkų, šokėjų, muzikantų, sekėjų, atstovavusių 5 tūkstančius dalyvių iš apskrities meninės saviveiklos kolektyvų. Palyginimui priminsime, jog pernai VII apskritinėje dainų šventėje buvo tik apie 500 atlikėjų. Visi dabartinės šventės dalyviai, su mažomis išimtimis, yra kolūkių nariai.

Apskritinių "dainų dienų" paruošime bei pravedime didelę pagalbą teikia respublikinės organizacijos, dailininkai, artistai. Ateinančios dainų šventės bus dar spalvingesnės bei puošnesnės, kaip buvo pirmesnės. 45 tūkstančiai atlikėjų apsivilks 50 įvairių rūšių estiškų tautinių kostiumų. Talino dailės kombinatas, įvykdąs užsakymus specialiai dainų šventėms, jau pagamino keletą tūkst. komplektų naujų kostiumų.

Šalia apskritinių dainų švenčių, respublikos valsčiuose šiemet įvyks apie 200 vietinių "dainų dienų". Liepos mėnesio pradžioje Piarnu rengiama respublikinė vyrų dainų šventė, kurioje pasirodys dauguma geriausių Estijos vyrų chorų.

V. M.

Pirmiausia Greitadarbiai Priimami į Čechų Komunistų Partiją

Praga. — Čechoslovakijos Komunistų Partija per 4 pastaruosius mėnesius pašalino tūkstančius nepatikimų narių. Dabar priima naujus narius, pirmiausiai greitadarbius fabrikų darbininkus.

Atostogos (Vakacijos) su Apšvieta

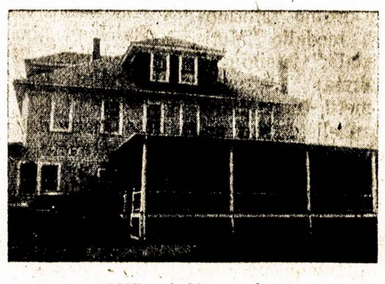

LMS mokyklos patalpa.

Lietuvių Olympia Parke, Worcester, Mass.
Nuo Rugpiūčio (August) 7 iki 21 dienai, 1949.

MOKYKLOS KURSAI:

1. MUZIKA I: Kursas pradedantiems. Valdymas kvėpavimo, gaidų skaitymas ir tt.
2. MUZIKA II: Muzikos teorija ir praktika; balso lavinimas, harmonija, interpretacija, chorvedystė.
3. DRAMA I: Pagrindinė valdybos technika, scenos technika, grimas, šviesų efektai ir tt.
4. DRAMA II: Kursas tiems, kurie jau turi vaidybos patyrimo, ypač skiriama režisūrai.
5. LIETUVIŲ KALBA: Pamokos lietuvių kalbos, istorijos, kultūros, organizacinės problemos ir tt.
6. LIETUVIŲ LIAUDIES ŠOKIAI: Kursas padalytas į du skyrius. Instrukcijos kaip šokti ir lavinti instruktorius, kad jie savo kolonijose galėtų vadovauti šokių grupes.

ŽAISLAI - PASILINKSMINIMAI

Mokyklos sesijos ims kiekvieną dieną po 6 val. Vakarais paskaitos, diskusijos, senų ir jaunų šokiai, ežeras maudytis, laiveliais plaukioti, gražus parkas pavėsiauti.

Mokyklos studentų koncertas, dramatiškas vaidinimas, piknikas.

Su maistu, nakvyne kaina už dvi savaites $50. Už vieną savaitę —$27.50. Pilnų informacijų kreipkitės į Mokyklos Komisijos sekr.:

MILDRED STENSLER, 134 W. Northfield Ave., Livingston, N. J.

Laisvės piknike Maynard, Mass., liepos 3 d. turėjo laimę gauti dovanas sekami:

1. $50, John Cook, 67 Winter St., Brockton
2. $25, Robert J. Chulada, 164 Park St., Lawrence
3. $25, F. Ceraska, 35 Landsdawne St., Brockton
4. $25, Joseph Repasa, 25 Stetson St.
5. $25, M. Ruops, 163 Summer St., Gardner
6. $10, M. Bartash, 15 Tyson Rd., Worcester
7. $10, A. Kirtiklis, 174 Bowen St., So. Boston
8. $10, Norman Lucier, 5-c Pacific St., Worceester
9. $10, A. Deksnys, 30 Suffield St., Worcester
10. $10, Nellie Aylward, 111 Spruce St., Rumford, Me.
11. $10, George Bauza, Norton, Mass.
12. $10, Ralph Jackson ,11 Orchard St., Haverhill
13. $10, Roberta Santaw, 11 E. Newton St., Boston
14. $10, A. Kibart, Kibart Motor Sales, Brockton
15. $10, Lottie Donovan, 34 Huntington St., Brockton
16. $5, Mary Stulgaitis, 57 Myrtle St., Stoughton
17. $5, Myrtle Leard, 43 Hinthrop St., Marlboro
18. $5, John DeLuco, 169 Faneuil, Brighton
19. $5, J. Patterson, 23 Summer St., Worcester
20. $5, Skippy Blozon, Axford Hotel, Worcester
21. $5, Annie Alenskis, 111 Spruce St., Rumford, Me.
22. $5, Julia Stega, 826 N. Montello St., Brockton
23. $5, Joseph Bakšys, 23 Euclid Ave., Worcester
24. $5, Harry Miller, 620 Belmont St., Brockton.
25. $5, Harris Goldberg, 902 Dorchester Ave., Dorchester

Kuriem dar neišmokėtos dovanos, tai tuojau atsikreipkit pas John Grybas, 35 Fairview Rd., Norwood, Mass., ir jis jums tuojau prisiųs priklausomą dovaną.

Laisvės Pikniko Komisija.

Tikrai Būkite Šiame

PIKNIKE

Paremkite Dienraštį Laisvę

Šį pikniką rengia Literatūros Draugijos ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Apskričiai.

Paramai Dienraščio Laisvės

☆☆☆

Įvyks Sekmadenį,

Rugpj. 14 August

☆☆☆

LIBERTY PARK

340 Mitchell Ave., Linden, N. J.

☆☆☆

Antano Pavidžio Orchestra

Gros įvairius kavalkus šokiams

☆☆☆

PRADŽIA 1-MĄ VAL. DIENĄ

Įžanga 50 c.

☆☆☆

Kiekvienas apšvietą branginantis žmogus, kiekvienas dienraštį Laisvę mylintis žmogus turi dalyvauti šiame piknike. Tai bus didžiojo New Yorko lietuvių piknikas, paramai dienraščio Laisvės.

Suokalbio auka 25 metai kalėjime

"Kaip dar ilgai James Montgomery bus palaidotas gyvas Joliet Stateville kalėjime?" klausia Ruby Cooper, "Ill. Sunday Worker" korespondentas. Montgomery yra auka KKK suokalbio ir yra iškalėjęs 25 metus nekaltai. Jis buvo sufreimuotas būdamas jaunas žmogus, o dabar jau žilas, pasiekęs 54 metų amžiaus.

Kalėjimo vyriausybė atsisakė leisti dalyką patiekti valstijos autoritetams. Jo protestai apie nekaltumą ir maldavimai laisvės buvo ignoruojami Parole Board. Teismas "teisybės" atmetė jo apeliavimą ir nusmerkė jį visam amžiui kalėti, nežiūrint, kad buvo priparodymas jo nekaltumo.

Montgomery yra negras. Jis papuolė į tuos sląstus todėl, kad jo oda tamsi ir dėl tos pačios priežasties negali iš tenai ištrūkti. Visos durys jam laisvėn užkaltos; jis tvarkingai "teistas" ir "nuteistas", nežiūrint linčaus sufreimavimo.

Bet štai, jam kibirkštėlė vilties bliksterėjo išeiti iš kalėjimo. Šalies žymiausis kriminalis advokatas, Louis Kutner, paėmė jos dalyką į savo rankas.

Naujas įrodymas atidengtas prirodymui jo nekaltumo. Medikalis raportas rastas palaidotas lentynose Waukegan Victory ligoninėje, parodąs, kad Miss Mamie Snow, vadinama išniekinta auka, buvo gydoma tik už mažus subraižymus galvoje.

Dr. John Walter, Waukegano gydytojas, liudijo, kad Miss Snow, 62, verpėja, neturėjo jokių išniekinimo žymių.

Šis priparodymas pirmiausiai patiektas Federaliam Teisėjui Michael Igoe, kuris patsai sakė, kad pirmu sykiu gyvenime jam tenka girdėti tokis sukrečiantis dalykas ir Montgomery turi būti paliuosuotas.

Užpakalyje užslėpimo **ligoninės raporto,** glūdi visas Montgomery sufreimavimas. Jo dalykas yra Lake Apskrityje, Illinois valstijoje 1923 m., kai KKK laikė savo rankose šią apylinkę ir naktimis terorizavo negrus gyventojus.

"Klanai buvo labai veikloje tais metais, su paradomis ir didžiulėmis demonstracijomis Fox Lake plote", Montgomery sakė reporteriui, Ruby Cooper, aplankius jį kalėjime.

Vietos politikieriai ir policijos pareigūnai, arba buvo KKK nariai ar norėjo jais tapti. Montgomery prisimena, kaip jam areštuotam pol. virš. Tom Kennedy sakęs: "Mes galime tave perduoti KKK ir žinai kas su tavim atsitiks. Aš esu narys."

Dr. Walter aiškino, kad jis tylėjo šiuos visus metus, pilnai žinodamas, kad Montgomery nekaltas, dėl baimės.

Kodėl Montgomery buvo parinkta auka? Jo advokatas Kutner aiškina sekamai:

"Montgmery buvo jaunas agresyvus kovotojas už negrų teises. Tų laikų KKK prokuroras Smith turėjo gerą priežastį jo prašalinimui. Taigi KKK pasirinko Montgomery", sakė Kutner.

Linčo atmosfera buvo padaryta ir 20 minučių teismas atlaikytas. Jurė parinkta iš klanų ir teismabutis užpildytas jais. Ir negras buvo sufreimuotas visam amžiui kalėjiman.

Montgomery tris kartus buvo rodomas Miss Snow pirm negu ji galėjo "piršt'u" parodyti, kad tas mane buvo "užpuolęs".

Toji 62 metų moteris, Dr. Walter liudijimu, buvo protiniai pašlijusi tuo laiku. Ji mirė dviem metam praėjus proto ligoninėje.

Štai visas paveikslas "teisybės", kuri nuteisė Montgomery.

Jam nebuvo leista liūdyti ir apsiginti teisme.

Dr. Walter, kuris egzaminavo Miss Snow, nebuvo šauktas liūdyti.

Ligoninės raportas buvo užslėptas tuolaikinio prokuroro.

Penkiolika liudininkų po priesaika norėjo liudyti, kad Montgomery nebuvo tuo laiku toj vietoj, kur užpuolimas buvo padarytas, bet jiems neleista liudyti.

Negras advokatas, Chester C. Horn, kuris buvo paskirtas "gint" Montgomery, buvo mirtinoj baimėj dėl savo gyvasties ir jis tik formališkus įnešimus patiekė "teisme."

Kitas įrodymas šio sufreimavimo, tai kad niekas negali rasti teismo užrašų. Circuit Teismo klerkas patiekė apkaltinimą ir nuteisimą, ir priesaiką sudėjo, jog teismo eigos rekordas yra dingęs.

Su visu tuo, kas pasakyta viršuje, Montgomery tebesėdi mažoj kamaraitėje Statesville, kur jis yra paaukavęs virš 25 metus savo geriausio gyvenimo.

Iš "Ill. Worker"
J. S-ras.

Worcester, Mass.

LLD 11 kp. mėnesiniame susirinkime liepos mėnesį daugiausia laiko buvo pašvęsta pokalbiui dienraščio Laisvės reikalais. Kadangi ką tik po didžiojo Laisvės pikniko Maynarde, tai d. J. Skliutas išdavė geriausį raportą iš jo darbo platinime piknikui įžangos tikietų. Jojo rūpesčiu yra sumuštas rekordas už visus laikus tame klausime, nes buvo parduota už $239.-50 mūsų kolonijoj. Tas parodo, kad d. Skliutas yra tinkamiausias tam darbui, nes jis turi daug gerų talkininkų, kurie padėjo jam tą gražų darbą atlikti. Aš manau, kad yra malonu mums susipažinti su mūsų gerais talkininkais. Tai yra šie draugai ir draugės: J. Skliutas pardavė 7 knygutes. P 2 knygutes: J. J. Bakšys, J. M. Lukas, B. Kukauskas, J. Jaškevičius, P. Butkevičius. Po vieną knygutę: J. Senkus, A. Pilkauskas, J. Kanapkis, L. Valončauskas, P. Sadauskas, B. Mizara, V. žitkus, V. Pačėsas, J. Urbonas, E. Pilkauskienė, M. Novikienė, M. Mickienė, M. Kižienė, L. Ausiejienė, M. Šiupėnienė, H. Janulienė, Ig. Lozoravičia, P. Labanauskas, H. Kalakauskienė, F. Petkūnas, J. Deksnis, J. Petkūnas, P. Jucius, V. Jančius, J. Raulušaitis, E. Čeponienė.

30 metų dienraščio Laisvės sukakties klausime bekalbant, ir čia d. J. Skliutas sakė, kad jau turi surinkęs sveikinimais virš $50. Aš manau, kad gražesnio atsirekomendavimo ir būti negali, kokį atlieka mūsų spaudos rėmėjai.

16 d. rugsėjo Laisvės jubiliejiniame numeryje bus gražus istorinis papuošalas mūsų rėmėjų vardai. Dar daugelis ruošiasi savo dienraštį pasveikinti.

LLD 11 kp. piknikas įvyks 7 d. rugpjūčio (Aug.), Olympia Parke. Turėsime daug svečių, todėl ir vietiniai nepasilikit. O jau visokių patiekalų čia rasit, kiek tik jūsų širdis norės. Čia bus visiems proga susipažinti su meno mokykla, ir kitų gražių žinių išgirsti.

J. M. L.

Chester, Pa.

Liepos 18 dieną įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 6-tos apskrities komiteto pusmetinis susirinkimas. Padaryta keletas svarbių nutarimų. Nutarta atsišaukti į visas Literatūros Draugijas, kad paremtų Laisvės pikniką, kuris įvyks Philadelphijoj, rugsėjo 4 d. Prašomi visi atsilankyti į pikniką, ir kam paranku, padėti piknike padirbėti.

Nutarta pasveikinti Laisvę 30 metų dienraščio jubiliejaus proga su $20. Aš nuo savęs paaukojau $20. Tuo būdu viso susidarė $40.

A. Lipčius.

PRANEŠIMAI

Metinis Piknikas

Įvyks rugpjūčio (Aug.) 7 d., Lietuvių Tautiško Namo Parke, Winter St. ir Keswick Rd., pradžia 1 v. dien, rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1-ma Apskritis. Visas šio apskričio kuopos rengkitės masiniai dalyvauti šiame piknike. — Geo. Shimaitis. (175-17)

SHENANDOAH, PA.

LDS 17 kuopa rengia pikniką kuris įvyks rugpjūčio (Aug.) 7 d., ant Laisvės kapinių, pradžia 10-tą val. ryto ir tęsis iki vėlumos. Kviečiame iš visos apylinkės dalyvauti šiame piknike. Pasilinksminkime kol oras gražus. Gaspadinės rengia gerų valgių ir visokių gardumynų. Pelnas yra skiriamas civilių teisių gynimui. — Rengėjai. (175-176)

HARRISON, N. J.

LLD 136 kuopos susirinkimas įvyks rugpiūčio-August 5 d., 7:30 val. vakare, toj pačioj vietoj. Apart svarbių reikalų, Jonas Degutis išduos raportą apie busų keliavimą į Laisvės pikniką ir atgal. Taigi būkite visi. **V. ž.**

(176-177)

Lawrence, Mass.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Vietinis savaitraštis pranešė, kad Arlington Mill užsidarys nuo liepos 30 d. ir nieko nesako, kada atsidarys. Tai nedarbas dar padidės, nes šiame fabrike dirba apie 7,000 darbininkų. Jie praras darbus. Jau dabar Lawrence randasi 25,000 bedarbių.

Iš "Security" raštinės pranešė, kad arti keturi tūkstančiai bedarbių nebegaus čekių, nes jų pašalpa jau išsibaigė. Ateina tamsios dienos darbininkams. O mūsų ponai valdininkai Washingtone vis dar pasakoja, kad bedarbės nėra. Ponas prezidentas sako, esą tik vakacijos. Tiesa, jis sau algą pasikėlė $25,000, tai bedarbės nemato. Jis gali Amerikos darbininkus strošinti komunizmu ir eikvoti bilionus dolerių, remdamas visokias fašistines padaužas Europoje.

Bedarbiai turėtų organizuotis ir reikalauti sau pragyvenimo, o ne badauti. Jeigu valdžia turi pinigų šerti ponus kitų šalių, tai turi turėt savo piliečių apžiūrėjimui ir pavalgydinimui.

★

Šv. Mikolo Lenkų Klubą apvogė, išnešdami už $1,500 pinigais, degtinę, cigaretus, kas jiems patiko. Seifo negalėjo išnešti, nes buvo per sunkus, tai ant vietos išsprogdino. Plėšikai pabėgo nesuimti.

Klubai turėtų apsižiūrėti, pinigų nelaikyti ant vietos, bet nunešti į banką. Tokios bedarbės verčia žmones prie plėšikavimo.

★

Lawrence gerai išgarsėjęs su "bukiais." Mieste randasi net 3,000 tokių vietų, kur žmonės praleidžia pinigus ant arklių lenktynių. Daug moterų nusiskundžia, kad jų vyrai pralošia paskutinius sunkiai uždirbtus centus ant lažybų.

Tai kas gi kaltas? Policijos viršininkai, nes jie gauna pinigus iš tų biznierių. Tai yra geras įrodymas. Pernai "public safety" praleido $25,000 ant kampanijos, tai yra, ant visokios propagandos, kad jie vėl būtų išrinkti. Na, o algos tegauna $5,000 per metus. Tai kaipgi jie galėjo tiek pinigų išleisti? Argi tas neparodo, kad jie ima didelius kyšius iš raketierių, gemblerių?

★

Atsiranda daugiau plėšikų, jau ir drapanas pradėjo vogti. Po num. 160 Water St. plėšikas įlindęs pasiėmė dvi suknias ir du paltu, vieną pavasarinį, kitą žieminį. Tikrai prisirengė prie žiemos sezono, kad nereiktų kentėti nuo šalčio!

★

Netikėtai greitai mirė John Rudinskas. Žentas su dukteria išsivežė pavažinėti. Važiuojant į Canobie Lake mašinoje ir pasimirė širdies liga. Velionis priklausė Lietuvos Sūnų Draugystėje ir prie Klubo. Dar nesenas žmogus buvo, galėjo gyventi ilgiau. Gaila.

★

Hollywoodo automobilių vairuotojas turėjo pasimokėti $65 už girtumą. John J. Page, iš Hollywoodo, važiuodamas Riverside gatve, Methuen, Mass., įvažiavo stulpan, nuvertė stulpą. Veikiausia jis norėjo pasmarkauti, kaip Hollywoode. Bet čia turėtų būti atsargesnis.

★

Methuen gyventojas Frank Schuster prapuolė jau savaitė laiko ir vis dar neatsiranda. Policija ir liuosanoriai pasidavė ieškoti. žmogus yra virš 83 metų amžiaus.

★

Du berniukai nuėjo palei ežeriuką žuvauti. Pasidėję meškeres prie vandens, nuėjo už krūmų gauti sliekų. Sugrįžę meškerių neberado. Verkdami parėjo namo ir pasiskundė tėvams. Tėvas pasakė, kad daugiau meškerių jiems nepirks. Bet kitą dieną ateina berniukas ir atneša meškeres, ir persiprašė nuskriaustuosius, kad jie nepyktų. Berniukas sako, kad jo tėvai liepė mešekeres sugrąžinti ir persiprašyti ir daugiau nevogti. Tėvai gerai pasielgė, taip jaunuolį pamokindami.

★

Lietuvių Literatūros Draugijos 37 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 7 d., 2 val. po pietų. Būkite visi nariai ir narės, nes turėsime labai svarbių dalykų aptarimui. Taipgi artinasi Naujosios Anglijos Moterų Sąryšio piknikas ir Amberlando parėmimui vakarienė ir kiti svarbūs klausimai, kuriuos reikia apkalbėti.

★

Rugpjūčio 14 d. įvyks LDS 125 kuopos susirinkimas pas draugus Milvidus . Prasidės 1 val. po pietų. Visi nariai ir narės dalyvaukite. Turime daug svarbių reikalų aptarimui. Padėkite į šalį savo privatiškus reikalus ir dalyvaukite kuopos susirinkime.

S. Penkauskas.

Atsisuki radiją — girdi KINIJA!
Atsiskleidi laikraštį — KINIJA!
Nueini kur į susirinkimą — KINIJA!
Washingtone senatoriai ir kongresmanai turi ant lūpų — KINIJĄ!

Kas atsitiko, kad apie šalį, apie kurią taip mažai mūsų šalies spauda ir radio tekalbėdavo, dabar rėkiama be paliovos?

Dalykas yra didelis. Kinija šiandien yra gyviausias diskusijų klausimas visame pasaulyje. Kas apie Kiniją mažai težino, tas negali turėti geros nuovokos apie šių dienų bėgamuosius klausimus.

Iki šiol lietuviams buvo sunku savo kalboje plačiau ką sužinoti apie Kiniją. Dabar tas sunkumas jau palengvėjo. Turime lietuvių kalboje puikią brošiūrą, kuri duoda labai gerų informacijų apie tą milžinišką tautą. Ta brošiūra yra užvardyta:

Kinija Žengia į Laisvę

Parašė D. M. ŠOLOMSKAS.
32 pusl., kaina 20c.
Gera nuolaida platintojams.

Kiekvienas mąstantis žmogus privalo tuojau įsigyti ir perskaityti tą svarbią brošiūrą. Jei užsisakysite tik po vieną knygelę, malonėkite prisiųsti 25c. vertės U. S. pašto stampomis, nes kainuoja persiuntimas.

Užsisakydami adresuokite:

LAISVĖ
427 Lorimer Street Brooklyn 6, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
Laidotuvių Direktorius

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Poplar 4110

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys už grieztai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI
MAX PEIST. Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
Laidotuvių Direktorius
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

August Gustas
BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(Kampas 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, širgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

J. J. Kaškiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

JOSEPH BALTAITIS
BAR & GRILL
518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Geri Valgiai laukia jūsų visada
DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS
Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms
Telefonas
EVergreen 4-9407
TELEVISION
SHUFFLE BOARD

Paul Gustas Funeral Home,
INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774
Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakilniuose namuose be ekstra išlaidų.
Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniški aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

TELEPHONE STAGG 2-5043

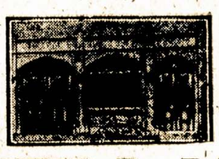

RES. TEL. HY. 7-8681

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuotojas)
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Raketo Teismui Trūkstą Teisėjų

Kaltinamo suktais būdais paaukštinus aliejaus firmos šėrų kainą, kad pelnyti ekstra tris milionus dolerių, Serge Rubinstein'o teismas atidėtas į rugsėjo 28-ta. Esą, stokuoją teisėjų. Kaltinamasis padėtas po $50,000 kaucija, o greta jo laikomasis jo bendras Frank Bliss — po $5,000 kaucijos.

Ypatingą, kaip tame pat New Yorke buvo skubinama teisti darbininkų vadus komunistus. Jie stengėsi bylą kaip nors atidėti, kad jai geriau prisirengti, bet teisėjai pasirodė labai ryžtingi skubėti. Tačiau teisti milijonierius, kaltinamus milijoninių sumų turto sugrobime nuo žmonių, staiga pritrūko teisėjų.

TEATRININKAMS

Šiuomi šaukiame Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatro susirinkimą šio ketvirtadienio (rugpiūčio 4) vakarą, Liberty Auditorijos patalpose.

Reikalai: (1) Jei bus pageidaujama, perskaitysime d. R. Mizaros naują dramą; (2) Nusitarsime, kada ją statysime; (3) Turėsime išspręst staigmeną ryšium su drama "Gieda Gaideliai."

Prašome nesivėluot, pribūt 7:30, kad galėtume susirinkimą atidaryt ne vėliau 8 valandos.

LT Pirmininkas.

Svarbu!

Laisvės bendrovės direktorių ekstra susirinkimas įvyks šį trečiadienį, rugpjūčio (August) 3-čia, Kultūriniame Centre, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. Pradžia 8-ta val. vakare. Visi direktoriai malonėkite būti šiame susirinkime, nes yra svarbus reikalas.

Laisvės Administracija.

Gimė Taksike

Važiuodama taksiku į Staten Island Mrs. Esther Einbinder išgąstingai šūktelėjo, jog naujagimis "jau beldžiasi į duris." Vairuotojas irgi išsigando. Norėjo skubėti ligoninėn, bet kur tu skubėsi, kad taksikas randasi ant pervažos, o ta sau šliaužia pamažu.

Vairuotojui, tačiau, atėjo auksinė mintis — gal ta pat pervaža keliauja koks daktaras? Daktarą jis surado. Ramus ir linksmas laiminga užbaiga, vairuotojas moteriškę nugabeno ligoninėn jau su dukterimi.

Delegacijos Reikalauja Trims Įkalintiems Laisvės

Darbo unijose, kitose masinėse organizacijose ir bendrai pilietijoje auga pasipiktinimas teisėjo Medina nedemokratiniu elgėsiu — diktatorišku įkalinimu trijų darbininkų vadų net pirm teismo užbaigos, pirm teismo nuosprendžio.

Mūsų šalies teisdarybės įstatymai sako, jog, nežiūrint kaltinimų, kol teismas netarė savo žodžio, teisiamasis tebėra nekaltas, jo negalima jokiomis baudomis bausti, nevaliai kalinti, net nevalia per nemierą aukštų kaucijų reikalauti.

Teisėjas Medina tris teisiamuosius darbininkų vadus komunistus įkalino visam teismo laikui. Jie negali susieiti su savo šeimomis, negali su savo advokatais veikti, planuoti savęs gynimą teisme. Teisman juos, tarsi kokius kriminalistus, iš kalėjimo atveda po sargyba, teismo pertraukomis išveda kalėjiman.

Visoje Amerikos istorijoje nebuvo tokio neįstatymiško elgėsio su jokiais teisiamaisiais, koks vykdoma keršijimui darbininkų vadams ir įrengimui tokių pančių visiems darbininkams, kurie išdrįstų ginti savo teises. Tų pančių darbininkai nepriima šliaužiodami keliais.

Praėjusį pirmadienį Bronx profesionalų delegacija lankėsi pas teisėją Medina teismabutyje, o masinė pikietuotojų linija maršavo prie teismabučio. Nors teisėjas su delegacija nesimatė, tačiau delegatai pas jo sekretorių paliko reikalavimą išlaisvinti Henry Winston, taipgi kitus du komunistus.

Civilių Teisių Kongresas paskelbė Free Winston Week, šaukia organizacijas ir atskirus asmenis kasdien pikietuoti Foley Square.

Veteranų delegacija lankysis pas teisėją Mediną penktadienį. Kitos organizacijos siunčia ar jau planuoja siųsti delegacijas, telegramas, rezoliucijas, laiškus, renka parašus po reikalavimais sustabdyti nedemokratinį puolimą ant darbo klasės New Yorke.

MIRĖ

John Žemaitis, 61 m. amžiaus, gyvenęs 149 So. 4th St. ,Brooklyne, mirė liepos 30 d., Greenpoint ligoninėj. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave., Brooklyne. Laidotuvės įvyks rugp. 3 d., šv. Trejybės kapinėse. Velionis paliko nuliūdime sūnų Charles, dukterį Mary Baltrus ir du anūkus.

★

Chas. Muller, 61 m. amžiaus, gyvenes 59-68 — 58th Ave., Maspęth, L. I., mirė namuose ,rugpjūčio 1 d. Kūnas pašarvotas Garšvos koplyčioj, 231 Bedford Ave. Laidotuvės įvyks rugp. 4 d., 2 val., Lutheran kapinėse. Velionis paliko nuliūdime žmoną, du sūnus, dukterį ir du povaikius.

Viršminėtų laidotuvių apeigomis rūpinasi grab. J. Garšva.

★

Victoria Masaitienė, apie 75 metų amžiaus, mirė rugp. 1 d., namuose, 982 E. 94th St., Canarsie. Pašarvota koplyčioje, 9229 Flatlands Ave. Laidotuvės įvyks rugp. 4 d., 2 val., Canarsie kapinėse (tarptautinės). Velionė paliko nuliūdime vieną dukterį.

Dėl daugiau informacijų galite skambinti laidotuvių koplyčion—CL. 7-0066. Šią liūdną žinią pranešė drg. Prekevičius, kuris buvo užėjęs Laisvės raštinėn antradienio ryte.

★

Bruno Skroubski, 34 metų amžiaus, gyveno 555 Westchester Ave., Bronx, N. Y., mirė liepos 31 d. Kūnas pašarvotas koplyčioje, Westchester ir Eagle Aves., Bronx. Laidotuvės įvyks rugp. 4 d., 10 val. ryto, St. Raymond kapinėse.

Velionis paliko nuliūdime motiną Nellie, tėvą William, brolį ir seserį. Laidotuvių apeigomis rūpinasi grab. F. W. Šalinskas, 8402 Jamaica Ave., Woodhavene.

Scenos iš sekmingos filmos "Quartet," vis dar teberodomos publikos pilname Sutton Teatre, New Yorke. W. Somerset Maugham asmeniškai tebepristatinėja tą filmą teatro lankytojams.

Kultūriniame Centre Bowlingas

MIXED BOWLING LEAGUE STANDINGS
including games of July 27, 1949

	Won	Lost
1. Team No. 3	15	8
2. Team No. 2	14	9
3. Team No. 1	13	10
4. Team No. 5	10	13
5. Team No. 6	9	14
6. Team No. 4	8	15

RESULTS OF GAMES BOWLED JULY 27, 1949

Team No. 1	1	2	Totals
Geo. Norkus	133	133	266
Amelia Burba	108	120	228
Joe White	97	128	225
Chas. Jankaitis	155	131	286
Handicap	35	35	70
Gross	528	547	1075
Won 2 Lost 0			

Team No. 4	1	2	Totals
Ilse Bimba	99	98	197
Helen Yeskevich	119	119	238
Grace Guido	78	78	156
Gene Sadauskas	165	165	330
Handicap	26	26	52
Gross	487	486	973
Won 0 Lost 2			

Team No. 6	1	2	Totals
Blind	147	147	294
Adele Grannas	63	108	171
Chas. Sipowitz	117	134	251
Geo. Prentis	169	179	348
Handicap	2	2	4
Gross	498	570	1066
Won 1 Lost 1			

Team No. 2	1	2	Totals
S. Večkys	133	103	236
Blind	81	81	162
Alex Nevins	148	127	275
Wm. Skodis	129	101	230
Handicap	36	36	72
Gross	527	448	975
Won 1 Lost 1			

Team No. 5	1	2	Totals
M. Grigas	100	100	200
Valerie Kazakevich	111	80	191
Helen Zablackas	107	107	214
Tony Navickas	143	124	267
Handicp	18	18	36
Gross	479	429	908
Won 1 Lost 1			

Team No. 3	1	2	Totals
V. Gogas	86	94	180
Pop Navickas	73	107	180
Mary Dobinas	149	128	277
Al Dobinas	156	138	294
Handicap	14	14	28
Gross	478	481	959
Won 1 Lost 1			

Rugpjūčio 1-mą oras gerokai atvėso: vienu tarpu buvo tik 67.6, o aukščiausia šilima siekė 85 su virš laipsnius.

Daug Detektyvų Gavo Paaukštinimus

Didžiausis skaičius vienu kartu duotų paaukštinimų slaptosios policijos departmente tapo įvykdytas New Yorke rugpjūčio 1-mą.

Įvairus paaukštintus laipsnius, o kartu ir didesnes algas gavo 169 policistai sekamai: 13 pakelti į 1 laipsnio detektyvus su $350 metinio algos priedo, viso algos $5,050, ir 35 kiti su $500 priedo; 60 pakelti iš trečio į 2-rą laipsnį su $300 priedo, viso $4,650 algos, o kiti 61 su $200 priedo, viso $4,350 metinės algos.

Katės Gerovė, Ir . . .

Išvykdamas atostogų, brooklynietis groserninkas savo krautuvėje, 1850 W. 9th St., netyčia uždaręs gatvinę benamę katę. Katės kniaukimas atkreipė visų domę. Gyvulių globos draugijai, policijai katės pagailo, atplėšė atvarą krautuvėn ir katę išgelbėjo.

Ir spaudoje aprašėme,—lai visas svietas žino, kokie mes geri!

Tą pačią dieną 600,000 mūsų šalies, tarpe tų tūkstančiai ir mūsų miesto veteranų, gavo paskutinį bedarbio čekį. Ponams, kurie atėmė nuo jų čekius, išvykus atostogų, veteranai ir mūsų miesto veteranai ir jų šeimos alks. Daugelio iš jų šeimose jau dabar yra didžių rūpesčių ir gailių raudų. Tačiau dar negirdėjau, kad kuri nors valdinė įstaiga dėl to būtų nors pasikalbėjusi. **T—a.**

Teatrų tikietų pardavėjų organizacija kreipėsi į gubernatorių Dewey ir majorą O'Dwyer su prašymu prašalinti tyrinėjimų komisionierių John M. Murtagh, nes jis perdaug juos kamuojąs dėl tariamojo tikietų raketo. Jis esąs šališkas, nes užgyrę tik du agentus.

SKELBKITĖS LAISVĖJE

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

LDS 1-mos kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugpiūčio-August 4-tą, Laisvės salėje, 419 Lorimer St., prasidės 8-tą val. vakare. Visi nariai malonėkite dalyvauti ir atsiveskite naujų aplikantų.

Prot. Sekretorius. (176-177).

PARDAVIMAI

Parsiduoda Bar * Grill. Įplaukos 800.00 per savaitę. Pardavimo prekė $12,000. Tikrai gera proga. Kreipkitė s: 343 Broadway, Brooklyn, N. Y. (175-179)

Anthony Grigalis
General Contractor
Stato naujus namus ir pertaiso senus sulig modernės mados.

BUNGALOW EXPERTAI

Mes dabar statome daug bungalows. Duodame platų architektūros pasirinkimą ir pabudavojame stipriai ir patogiai gyvenimui. **Kainos žemos.**

Maliavojimu ir senų namų pertaisymu į moderniškus, esame pasižymėję kaipo ekspertai.

Klauskite mūsų aprokavimo arba patarimo dėl pertaisymo namų.

Prašome kreiptis:
63-26—53rd Drive
Maspeth, L. I., N. Y.
Telephone: NEwtown 9-3215

Vieni Tamposi, Kiti Pelnosi už "Biednioko" Paliktą Turtą

Testamentas pirm pat mirties ar nepalikimas testamento, kaip paikas sapnas, palieka mirusio asmens artimiesiems daug apgavingų vilčių, rūpesčių, o kai kada dar ir iškaščių už tuščią maišą. O tą nesutvarkytą naudą, anot lietuvių patarlės, "velniai išgaudo." Ji atitenka advokatams ir visokiems teismų paskirtiems "globėjams," kurie už tą "globą" neskūpi pareikalauti sau atitinkamų sumų.

Šiomis dienomis New Yorke vėl iškilo gyvas to priminimas.

Gyvenęs be galo skūpiai, jog kaimynų buvo skaitomas biednioku, William Lauro, 55 metų, mirė birželio 2-rą. Tačiau po patikrinimo jo kambarėlio, 2457 Hoffman St., Bronx, ten rastų dokumentų, rado $34,000 pinigais, $25,000 morgičiais, $635,000 vertės nejudomo turto.

Turėjęs jis netgi tris testamentus. Pirm kelerių metų darytame turtas užrašomas jo seserims, gyvenančioms Italijoje. Kituose dviejuose, rašytuose pirm pat mirties, skiria turtą "savo mielam draugui" Joseph A. Fucella, real estate agentui, gyvenančiam ten pat Bronxe.

Kadangi Lauro buvo atrastas jau miręs, niekas tikrai negali paliūdyti, kada jis mirė ,o testamento data supuola artimai su jo mirties data, teisme dabar ginčijama, kad tuo laiku, kuomet paskiausieji testamentai daryti, Lauro jau buvęs miręs. Kad tie testamentai sufabrikuoti.

Teismuose besitampant, aišku, daug to turtelio sudils. Prie to, teismas gali ilgai užsitęsti, tad ir tie, kurie galų gale gaus to turto likučius, gal nebeturės progos juo naudotis.

Nežiūrint daugybės tokių pamokų, didžiuma žmonių iš jų nepasimoko, sávo finansinių reikalų nesutvarko taip, kad bile kada galėtų juos palikti tvarkoje — palikti tam, kam būtų norėję palikti.

T—as.

Gordon MacRae filmoje "Look for the Silver Lining," rodomoje Radio City Music Hall. Didžiojoje scenoje taipgi yra įdomūs aktai.

Jiems Apsimokėjo

Jaunas veteranas Alfred Birnbaum ir jo žmona buvo biskį pikti, kuomet reporteriai juos prikėlė anksti sekmadienio rytą. Tačiau pyko ne ilgam — jie sužinojo, kad jie AWVS loterijoje laimėję prie 52nd St. ir 6th Ave., New Yorke, dabar stovintį namelį —Dream House.

Laimėtąjį namelį jie turėsią iš ten perkeldinti bėgiu penkių dienų, bet su tuo jie neturėsią bėdos, nes Brooklyne turį pasirinkę lotą. Namuko, įkainuoto $16,000, naujieji laimingi savininkai kol kas tebegyvena viename kambariukyje prie kitos šeimos. Daugelio tūkstančių kitų pralaimėjusių lėšomis loterija jiems apsimokėjo.

Rugpjūčio 1-mą per dieną raportuoti dar 33 susirgimai vaikų paralyžiumi. Su pirmiau susirgusiais ligoninėse tebesirado 178 asmenys.

Trys plėšikai susirinkę iš Jaybee Auto School, Brooklyne, savininkų ir mokinių $206 praėjusį pirmadienį.

Carrol Glenn, smuikininkė, grieš Kačaturiano muziką Lewisohn Stadiume rugpjūčio 4-tos vakarą. Orkestrui vadovaus Efrem Kurtz. Toje pat programoje dalyvaus ir pianistas Eugene List.

Pavasarinis Medus

Bitininkas Končius prisiuntė troką pavasarinio medaus. Per geroką laiką Laisvė neturėjo medaus, dabar vėl turi.

Kvortinė bonka _____ $1.25
Pusė galiono _____ $2.00

Tuojau kreipkitės į Laisvės įstaigą ir gaukite šviežio medaus. Medus yra reikalingas jūsų sveikatai.
(Į kitus miestus nesiunčiame)

Petras Kapiskas
PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1—2 dienom, 6—8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9—12 ryte, 1— 8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Egzaminuojam Akis,
Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas EVergreen 4-7729
TELEVISION

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pieninių valgių gražus pasirinkimas.

LITUANICA SQUARE
RESTAURANT
Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE **BROOKLYN, N. Y.**
Tel. EVergreen 4-9612